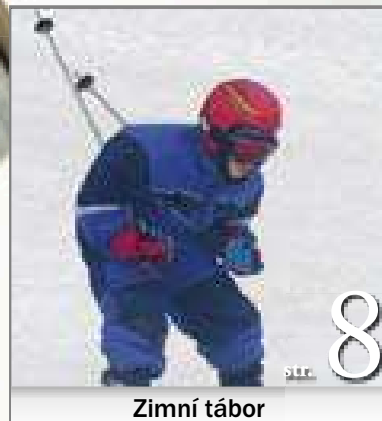

Březen /08

mazalika Pionýra

PRÍMĚSTSKÉ TÁBORY str. 8

Zimní tábor

8

Náš člověk v Izraeli a Palestině

11

tématická
příloha
uvnitř
čísla

Z RF Sedmikvítku v tanci

23

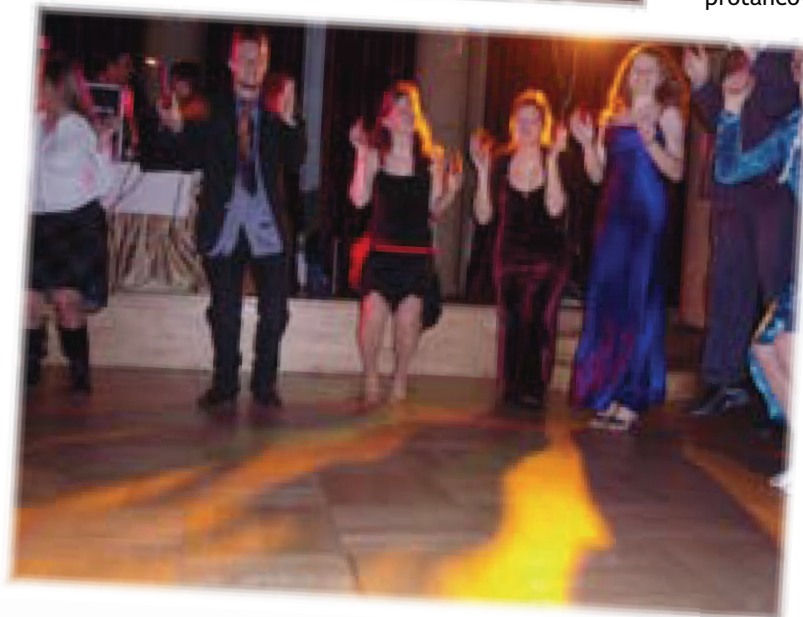
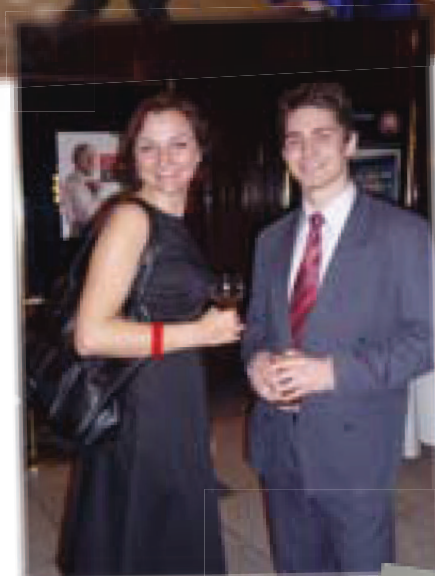
Názory: Pionýři, politika, zastupitelé (5-6)
Zimní pololetní „jarňáky“ (7)
O příměstských táborech (9)
V Turecku o focení (10)
Sami o sobě (16-17)
O týraných dětech (21)

Bára Zemanová
Od Sedmikvítku k Superstar
str. (12)

PRAŽÁCI SI ZAPLESALI

Ve čtvrtek 6. 3. se sešli zástupci řádky pionýrských skupin na tradičním Pražském pionýrském plesání (PPP) v Autoklubu. Kolem 70 vedoucích a instruktorů se tak ve stylu klasických tanců - neboť tak bylo letošní plesání zaměřeno - protancovalo až do půlnoci.

Ples byl zahájen předtančením profesionálních tanečníků, na což téměř stejně profesionálně navázali členové výkoňáku se svými partnerkami a k nim se přidali i náctiletí TeeDeeTi. Zábava se tak rychle rozproudila. A když došlo na tančení ptáčka, mazurky a letkisu (který bravurně předtančil Tonda Unger), to už tančili skutečně téměř všichni v sále.

Během večera byla připravena i bohatá tombola, při které např. předseda Pražské organizace Pionýra vyhrál originál nového bažanta. Nešlo bohužel o zvěřinu, jak by si někdo mohl myslet, ale o zdravotnickou pomůcku.

Za úspěch lze považovat, že akce přitáhla i zástupce pionýrských skupin, které se dosud příliš pražských akcí neúčastnily. Vždyť jednou z možností obdobných akcí je také šance poklábovat si o našich problémech a radostech.

Večer zakončila smršť diskotékových šlágrů a jeden klasický bigbeatový song pro předsedu - Pražský démon od Vítkova kvarteta. K poslechu a tanci zahrál nám oblíbený pionýrský DJ Bašula.

lee

Úvodník

O politice a správě věcí veřejných

Někdy to vypadá, jako by se pionýři báli slova politika. Jenže: politika je v původním a stále platném smyslu slova správou věcí veřejných. Věcí veřejnou je přitom jistě i naše sdružení Pionýr. Vystupujeme na veřejnosti, organizujeme nemalou část nejmladší populace a nabízíme jí spoustu zajímavých a užitečných aktivit pro volný čas i znalostí a dovedností pro budoucí život. K tomu potřebujeme i věci veřejné - podporu morální, ale i hmotnou a finanční, kterou bez otevřených dveří u politických správních orgánů společnosti, zastupitelstev, funkcionářů dospělých občanských sdružení a politických stran jen těžko najdeme.

Zdá se, že političnost si někdy někteří pletou se stranickostí, tedy se závislostí na některé politické straně či hnutí. Po pravdě, se závislostí na jediné vládnoucí straně mají zejména starší pionýři zkušenosti všelike a ne vždy dobré. Jedna věc je jistě osobní politické přesvědčení toho či onoho vedoucího, druhá věc je, zda ta jeho volená strana ve svém programu podporuje a rozvíjí to, co prospívá našim dětem a mladým lidem (a nejen pionýrům), zjednodušeně řečeno, zda její politické cíle a ideje odpovídají i našim pionýrským cílům a ideálům.

V konkrétní praxi na ústřední úrovni lze doložit, že Pionýr nepreferuje žádnou ze současných politických stran a na žádné ani nezávisí. Na naše významné akce, výroční zasedání i třeba koncert Děti dětem jsou zváni představitelé všech stran, odborů i významných občanských sdružení. Záleží jen na nich, chtějí-li přijít a co nám tam řeknou.

Oslovili jsme však i řadu pionýrských skupin z regionů a v rubrice Názory na páté stránce tohoto čísla se ukazuje, že tu správnou pionýrskou politiku ve prospěch dětí leckde dokáží dělat skoro na jedničku ve spolupráci s rozumnými lidmi bez rozdílu jejich stranictví.

Příloha ve středu této Mozaiky je trochu výjimečná. Zabýváme se v ní pionýrskou historií, mimo jiné i proto, že před 40 lety na jaře roku 1968 vznikl poprvé samostatný Pionýr. Je to také dost o politice a jejím vlivu na hnutí dětí a mládeže. A také souhrn základních faktů z vývoje pionýrského života, které leckomu mohou pomoci v orientaci v tom, co bylo doopravdy a co se dodnes o pionýrech mylně říká.

Krtek, odpovědný redaktor

Obsah čísla

1. Superstar
Bára Zemanová
4. Předseda Pionýra
u ministra školství;
5. Názory:
Pionýr a zastupitelé
6. O Nadaci dětem
3. tisíciletí
7. Zimní pololetní
„jarňáky“
8. Záře a Sosna na Jizeře
9. O příměstských
táborech
10. Náš člověk v Turecku
11. IFM-SEI v Izraeli
a Palestině
12. Rozhovor
s Bárou Zemanovou
13. Z literární soutěže
Sedmikvítku

vyjímání
příloha

**Fakta o vývoji
pionýrského hnutí v ČR**

- 14.^{15.} Tržiště; Robin
a Páťa: Mapa poznání
- 16.^{17.} Sami o sobě
18. Jak vychovávat?
19. Jak chodit na výletech;
CETE: obleky a hábity...
20. Kaleidoskop zajímavostí;
Z Ústředí Pionýra
21. Z ČRDM;
Napsali o týraných dětech
22. Informace a nabídky
23. Finále Sedmikvítku
v tanci

FOTO NA TITULU PETR PAVLÍČEK

Kalendárium republikových akcí

republikové akce a soutěže
Pionýra

název akce	oblast činnosti	pořadatel	termín	místo
Uzlařská soutěž „O putovní pohár Zlaté růže“	turistická	Jihočeská KOP	4. - 6. 4. 2008	České Budějovice
Kamínka Kamýk	vzdělávací	Pražská organizace Pionýra a ÚPVC	11. - 13. 4. 2008	Kamýk n. Vltavou
Český den proti rakovině („Květinový den“)	charitativní	Liga proti rakovině Pionýr	14. 5. 2008	celá republika
Bambiriáda	všestranné	ČRDM	22. - 25. 5. 2008	28 měst ČR
Branná hra „Cesta odhodlání“	všestranné	ČSOP	13. - 15. 6. 2008	Lužické hory
Letní táborová škola Kamenec	vzdělávací	ÚPVC	20. - 30. 8. 2008	LPT Kamenec

Nabídka regionálních akcí

název akce	oblast činnosti	pořadatel	termín	místo
Kytarová show setkání oddílů	kulturní	PS Jitřenka Kdyně	4. - 6. 4. 2008	Zelená Lhota
Střelecké závody	branná	PS Dobřany	12. 4. 2008	Dobřany
Přírodovědná stezka krajské finále	přírodovědná	PS Dubí, kontakt: vacekjara@seznam.cz	25. - 27. 4. 2008	Moldava, Krušné hory

Poznámka redakce: V této rubrice rádi otiskneme i další regionální i místní akce, o jejichž propagaci budou mít organizátoři zájem.

Mozaika Pionýra - vydává Pionýr pro svou vnitřní potřebu. Uzávěrka tohoto čísla: 11. 3. 2008. Kontakty: Pionýr, Senovážné nám. 977/24, Praha 1, PSČ 116 47, tel.: 234 621 299; 777 248 720; fax: 224 215 101; e-mail: mozaika@pionyr.cz. Aktuální informace o sdružení Pionýr poskytujeme též na internetu: www.pionyr.cz. Příspěvky přijímáme ve formátech textů Times New Roman (velikost písma 12), foto JPG, hustota skenu 300 dpi. Odpovědný redaktor: Mgr. Karel Krtečka (Krtek); tajemník redakce: Jakub Kořínek (Jakub). Redakční rada: Mgr. Martin Bělohávek (Martin), Miroslav Jalovecký (Mirek), Jiří Let (Letík), Ing. Lee Louda (Lee), Vlastislav Toman (Hadži). Ilustrace: Jiří Filípek, Vladimír Pergler, Dalibor Vlach, Vladimír Švec. Grafická úprava: pixelia.cz. Tisk: BOFTISK Nymburk. Distribuce: Complete Mail s.r.o. V evidenci periodického tisku evidováno pod číslem MK ČR E11046, ČÍSLO ISSN 1213-4686. Vydáno díky finanční podpoře Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Zpravodaj je neprodejný.

Ministr školství ocenil pionýrské projekty

► Ondřej Liška

V úterý 4. března byl ministrem školství, mládeže a tělovýchovy Mgr. Ondřejem Liškou přijat v rámci delegace reprezentantů sdružení dětí a mládeže také předseda Pionýra, Petr Halada.

Řeč plynula v příjemném ovzduší. Ministr školství prokázal značný přehled i v naší mimoškolní problematice a o řadě témat se tak vedly zasvěcené rozpravy.

V tématu mezikulturního dialogu O. Liška velmi ocenil projekty Pionýra „Návštěvník“ a „Partáči“ jako cestu, kterou je potřeba rozvíjet.

Debaty se vedly nad tradičními náměty - jako jsou prostředky k podpoře rozvoje činnosti (rozdělované

v rámci grantového řízení MŠMT), vytváření podmínek pro činnost sdružení dětí a mládeže a jejich práci, které by ji méně svazovaly a spíše vytvářely prostor pro její rozvoj.

Na přetřes však přišly i aktuální záležitosti - novela zákona o dobrovolnictví či podíl na přípravě a zajištění předsednictví ČR v Evropské unii.

► Petr Halada

Martin

Z jednání VV České rady Pionýra

Únorové jednání členů Výkonného výboru ČRP proběhlo v Kojetíně ve dnech 8. a 9. února a jeho značná část byla věnována společnému jednání se zástupci pionýrských skupin a centra z Olomoucké krajské organizace Pionýra.

Nešlo přitom (a zde se musí poznamenat bohužel) o první společné jednání... Také téma se opakovalo. Námětem je stále nefunkčnost krajské organizace. A smutný je i důvod, který spočívá v neochotě spolupracovat v administrativně vzniklém celku. Nešťastné to je i proto, že zde působí řada výborných pionýrských skupin - Šumpersko, Soběchleby, Kojetín či Šternberk, které zdobí dobrá činnost a neformální působení mezi dětmi. Tito zástupci si pak stěžují na malý respekt, který mají např. na krajském úřadě, jenže to je dáno pozicí celé krajské organizace.

VV ČRP již však nepřijal opakovaně vyslovené názory o možné změně v práci KOP a stanovil jasné úkoly a termíny. Následně bude záležitost předložena na program jednání České rady Pionýra.

Další projednávání agenda vycházela z aktuálních potřeb: vyslechnuty byly informace z řady jednání, zejména mimo Pionýr, vyhodnocováno bylo i druhé zasedání ČRP a rozprava se vedla nad další organizací práce rady. Tradiční pozornost věnoval výkonný výbor nemovitostem Pionýra.

Byl rovněž posouzen průběh největších jednorázových akcí Pionýra: Ledová Praha 2008 a koncert Děti dětem 2008 s tím, že obě proběhly velmi úspěšně, Ledovky se zúčastnilo asi 9 500 účastníků.

Byly rovněž předloženy návrhy k tzv. jednotné grafické lince Pionýra.

V obsahové části jednání byla pozornost věnována vyhodnocování úloh z Obsahové konference Pionýra „Poselství 2006“ a debatě nad námětem globálního grantu v oblasti „Lidské zdroje“, který je připraven k prezentaci na připravované poradě předsedů a ekonomů KOP.

Oblast ekonomiky přinesla mimo jiné informaci o průběhu inventarizace v Pionýru na úrovni ústředí.

Netradičně v únoru proběhla celodenní republiková porada předsedů KOP společně s ekonomy KOP a zástupci KOP v krajských radách dětí a mládeže.

Martin

Nabídka vzdělávacích akcí ÚPVC v roce 2008

výběr

Hlavní vedoucí dětských táborů

- 18. - 19. 4. Středočeské PVC (Mladá Boleslav)
- 18. 4. Doškolení - Středočeské PVC (Mladá Boleslav)
- 18. - 20. 4. Zlínské PVC
- 19. 4. Doškolení - PVC kraje Vysočina
- 16. - 18. 5. Olomoucké PVC
- 13. - 15. 6. Středočeské PVC (Mrtník)
- 14. 6. Doškolení - Středočeské PVC (Mrtník)
- 12. - 14. 9. PVC kraje Vysočina
- 7. - 8. 11. Středočeské PVC (Mladá Boleslav)

Zdravotník zotavovacích akcí

- 11. - 13. 4, 25. - 27. 4. Jihomoravské PVC
- 17. 5. Doškolení - Středočeské PVC
- 5. 6. Jihomoravské PVC (doškolení)
- 27. 9. - 23. 11. (3 víkendy) Středočeské PVC (Kladno)
- 22. 11. Doškolení - Středočeské PVC

Kvalifikace instruktora a OV

- 11. - 13. 4. Jihomoravské PVC
- 18. 4. Zahájení - PVC kraje Vysočina
- 18. - 20. 4. Zlínské PVC; základna v Rajnochovicích
- 25. - 27. 4. PVC Královéhradeckého kraje; Slatina nad Zdobnicí
- 1. - 4. 5. Jihomoravské PVC
- 16. - 18. 5. Plzeňské PVC; Základna Lomíček u Stodu
- 31. 10. - 2. 11. Zlínské PVC; základna v Rajnochovicích

Z ostatních akcí:

- 25. - 27. 4. Hry v teorii i praxi Středočeské PVC (Čimelice)
- 29. - 31. 8. Netradiční aktivity Liberecké PVC

(Do nabídky jsou zahrnuty pouze akce, u kterých je v plánu práce PVC uveden termín konání).

Pionýři, politika, zastupitelé...

Bez svých lidí v komunální politice to budeme mít stále těžší

Politika je podle nejjednodušší slovníkové definice „správa věcí veřejných“. Často se ale setkáváme i s názorem, že pionýři by se do politiky neměli plést. Jde to vůbec?

Fakt je, že Pionýr se do velké politiky různých stran opravdu neplete. Na pionýrská shromáždění a akce jsou zváni politici všech barev a stran a záležitosti spíše na nich, kdo pozvání přijme a kdo ne. A přece se nám ta politika do života sdružení pořád vrací. Jak? Jak vidno i z Mozaiky, jsou skupiny, které v místě svého působení mají sympatie a finanční i materiální podporu (a také mnoho členů), jsou jiné, které stále zápasí s úbytkem dětí, nedostatkem peněz i obecnou nedůvěrou okolí, táhnoucí se za nimi už téměř dvacet let.

Ukazuje se však, že ty úspěšnější se také té, aspoň „místní“ politiky nebojí. Řady z nich jsme se proto zeptali, jak to tedy dělají? Jejich odpovědi a zkušenosti možná i někoho překvapí.

Hamry nad Sázavou:

Fandí nám celé politické spektrum...

V obecním zastupitelstvu nemáme žádného vedoucího, ale jsou tam 4 bývalí pionýři, někteří pracovali dříve jako vedoucí, místostarosta byl na kandidátce ČSSD, dva byli na kandidátce nezávislých, a jeden na kandidátce ODS. Mimo to tam jsou rodiče a prarodiče našich členů (1x ODS, 1x NK). Oporu máme i v poslanci parlamentu ČR panu Karlu Černém, který je v zastupitelstvu za ČSSD. Pan starosta (NK) posílá vnučky na náš tábor, jeho tři děti také prošly Pionýrem. Kromě toho jsou v zastupitelstvu i další lidé z celého politického spektra (ČSSD, KDU ČSL, KSČM, NK), kteří nám fandí. V krajském zastupitelstvu (v komisi mládeže) pracuje asistent poslance K. Černého a náš dlouholetý kamarád.

Pokud jsou známi a příznivci, jde vše lépe. Člověk se dostane dříve k informacím a většina jeho přání je schválena, i když to chvilky chce dost diplomacie, někdy je totiž lepší udělat jeden krok dozadu, aby potom následovalo deset kroků vpřed.

Ladislav Souček, PS Hamry nad Sázavou

Mladá Boleslav:

Kontakt se zastupitelstvy je nutnost!

Kooperace PS s obecními zastupitelstvy je nutnost!!! Každá PS by měla mít své zástupce v odborných komisích - přinejmenším ve školské. Měla by mít „své“ zastupitele a je úplně jedno za jakou politickou stranu. 1. PTS Táborník má dva své zastupitele v mladoboleslavském městském zastupitelstvu, s dalšími je v kontaktu. Má i šest lidí v odborných komisích a zastupitele v krajském zastupitelstvu a i když končí, máme připraveny již nové tváře. S dalšími dvěma krajskými zastupiteli jsme v kontaktu. Máme i kontakty do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. Kontakt či zastoupení máme i ve všech zastupitelstvech v obcích našich odloučených oddílů snad s výjimkou České Lípy

Tomáš Suchý, 1. PTS Táborník Mladá Boleslav

Hrádek u Rokycan:

Starosta z ODS je i členem Pionýra

Naše PS má dlouholetou tradici, máme letos registrováno 242 členů, 10 oddílů, volnočasový klub apod., máme své chatky, klubovny v městském DDM i svou letní stanovou základnu, a proto potřebujeme lidi, kteří prosazují naše zájmy na veřejnosti. Dbáme vždy na to, aby se naše aktivity doplňovaly s děním ve městě a i proto v Hrádku panuje příznivá nálada vůči práci naší skupiny. Od roku 1989 všude vystupujeme jako občanské sdružení Pionýr, takže si lidé zvykli, že máme jiný název než PO SSM. Pravda, stále se někdo někdy diví, ale to nejsou místní.

V Hrádku máme stejného starostu čtvrté volební období. Kandidoval vždy za nezávislé, ale od posledních voleb je členem ODS. Nejprve s námi jen sympatizoval, protože jeho manželka vedla oddíl. Nyní je i členem Pionýra. Jezdil s námi i 4 roky na tábor jako zásobovač. Zná naši skupinovou problematiku a to je výhoda.

Jako skupinová vedoucí jsem třetí volební období členkou městského zastupitelstva a druhé volební období členkou rady města. Vždy jsem byla členkou Komise pro mládež, kulturu a sport a druhé volební období pracuji jako předsedkyně této komise. Kandiduji vždy za nezávislé. V Komisi pro mládež pracuji ještě dvě naše vedoucí, přitom jedna je členkou vedení skupiny a na městském úřadu pracují naše tři oddílové vedoucí.

Dbáme na propagaci, protože já vždy razím zásadu „pokud se o nás nebude vědět na veřejnosti, tak neexistujeme“.

Vlasta Vasková, vedoucí PS Pionýr Hrádek

Chomutov:

Nechceme se podřizovat nějaké partaji

Od roku 1994, kdy jsem skončil jako člen městského zastupitelstva, nemáme v Chomutově „na město“ přímo žádného pionýra. Vždycky jsme tam ale měli příznivce napříč politickým spektrem. Teď ale začíná přituhovat a rada města už není, co bývala. I když i tam stále máme své dlouholeté spolupracovníky a kamarády, stejně jako ve všech stranách v zastupitelstvu. Vládne u nás koalice ODS, ČSSD a SZ. Je jen naší chybou, že neumíme oslovit své zastupitele, natož ministry a poslance parlamentu. Z Chomutova je například ministryně Džamila Stehlíková a rádoby levicoví poslanci parlamentu, kteří ústy svých stranických předsedů hlásají občanskou společnost. A přece se stalo, že nám jednu z kluboven vloni město prodalo, což jsme se dozvěděli až od nového majitele. Naštěstí ji po dohodě s ním stále můžeme užívat.

Vloni jsme dostali od města dotaci na činnost 10 000,- Kč. Ve statutárním městě se stamilionovým rozpočtem jsou totiž jiné priority. Prodávají se i nemovitosti se sídly veřejně prospěšných institucí a občanských sdružení. Tak si musí balit svých pět švestek i junáci, Červený kříž a městem hýbe i informace o stěhování DDM.

Asi budeme muset jít do voleb. Jenže do politiky se nikomu z nás nechce. To by znamenalo přestat se naplno věnovat svému občanskému sdružení. Musíme rychle najít „kádrové rezervy“ a zkusit je nasadit do komunální politiky. Jenže u chomutovských pionýrů není nikdo v žádné politické straně a nikdo do žádné nechce. Nechceme se podřizovat nějaké partaji.

Nestranická kandidátka, složená ze zástupců občanských sdružení a tělovýchovy v minulých komunálních volbách

pokračování na další straně

neuspěla. Neměla na každém rohu barevné plakáty, poutače, transparenty, reklamu v tisku, rádiu a televizi. Hlavně naše činnost neoslovuje masu voličů. Spíše výstavba zimního stadionu, parkovišť, supermarketů, problémy zdravotnictví, atd. S lidmi nehnulo ani rušení jeslí, mateřských a základních škol. Natož činnost Pionýra, Junáka nebo turistů.

Svoje příznivce mají i pionýři v Klášterci nad Ohří a v Jirkově. Z Klášterce je dokonce třešnickový senátor. Když klášterečtí v minulosti dávali projekty na kraj, tak z toho nic nebylo. Při shánění informací proč, jim bylo naznačeno: „Vždyť víte, kdo tam sedí...“

Ale bez svých lidí v komunální politice to budeme mít stále těžší.

Jiří Perkner - Pérák, vedoucí PS Chomutov

V kuloárech pražského Kongresového centra zazněla na koncertu Děti dětem i otázka:

„Co je to Nadace Dětem 3. tisíciletí?“

Nadace Dětem 3. tisíciletí podporuje dětská sdružení, která pomáhají zajišťovat aktivní využívání volného času dětí a ostatní činnosti ve prospěch dětí a mládeže, včetně podpory neformálních aktivit. Nadace rozhodně nepatří mezi nejznámější - chybí jí totiž nějaký bohatý mecenáš, a tak musí o své místo na slunci bojovat sama.

Vznikla v roce 1993 v Praze na podporu potřeb dětí v České republice. Mnohými byly a jsou přirozené dětské zájmy a potřeby chápány jako okrajové a nedůležité a nadace chce veškerou svou činností čelit tomuto nesprávnému postoji.

Předsedou tříčlenné správní rady nadace je předseda Pionýra Petr Halada a jejím prezidentem právník Mgr. Michal Pokorný.

Hlavními aktivitami nadace je právě koncert Děti dětem a Ledová Praha, obě akce určené všem dětským zájemcům.

Dlouhodobě se nadace zabývá uplatňováním a propagováním Úmluvy o právech dítěte a snaží se vycházet vstříc cílovým skupinám, které bývají v oblasti dětských práv nejvíce opomíjeny, dětem z národnostních menšin. Podílela se i na dětské výtvarné soutěži v rámci projektu Oáza souvisejícího s „Evropskou kampaní proti rasismu, xenofobii, intoleranci“. Ta byla oceněna a finančně podpořena mj. i Radou Evropy.

Nadace podporuje i folklorní festivaly dětských souborů, zajišťuje dárkové balíčky pro dětské domovy, S.O.S. dětské vesničky a dětská oddělení nemocnic. Připravila i vydání vysoce ceněné publikace „Obce, města a jejich nejmladší obyvatelé“ s náměty pro komunální politiku směrem k dětem a pro děti. Má rovněž podíl na přípravě a realizaci mezinárodních pracovních seminářů, např. k naplňování „Úmluvy o právech dítěte“ v České republice. Nevyhýbá se ani jednorázovým akcím a prezentaci dětských sdružení pro děti a jejich rodiče.

Finanční prostředky nadace nelze srovnat s těmi, jimiž se chlubí významné nadační sbírky v televizi a dalších médiích, pohybují se hluboko pod miliónem korun.

Podrobnější informace o nadaci lze najít i na webových stránkách www.detidetem.cz a www.ledovapraha.cz.

krt

Úvaha

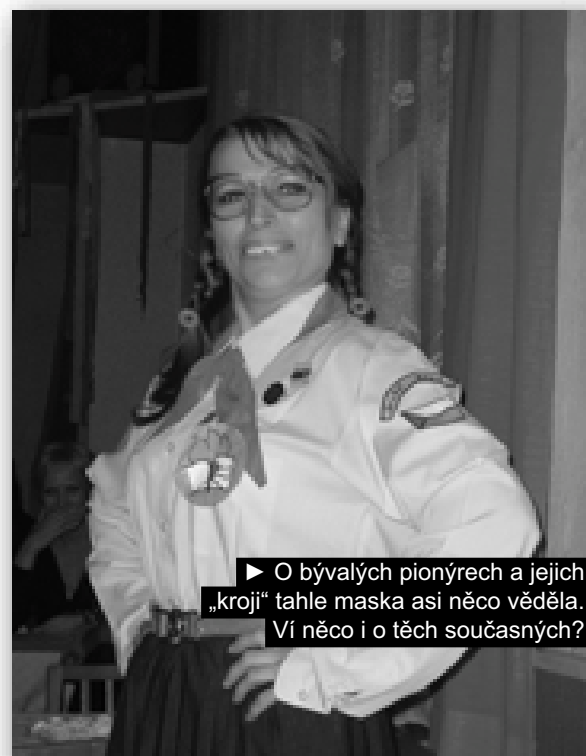
Máme se trápit?

Přišel nám mail od Ivany z Prahy:

„Posílám čerstvou zkušenost z prezentace Pionýra na veřejném životě obce V. K. v Jizerských horách. Šlo o účast „pionýrky“ na únorovém maškarním báli. O zvýšení vlivu a uznání Pionýra asi nemůže být řeč. Obávám se, že podobně vnímá Pionýra stále velká většina naší veřejnosti - ať se nám to líbí nebo ne. Maska „pionýrky“ měla dost velký úspěch a moderovala dokonce převážnou část bálu. Jinak to byla úžasná zábava - nejen díky „pionýrce“, ale i díky spoustě ostatních mnohdy značně netradičních masek a hlavně díky skvělé partě lidí, s níž jsem tam byla. Načerpala jsem z rozličných masek vskutku bohaté zkušenosti pro celotáborové hry, ale sama jsem raději zůstávala skryta za maskou vodníka. Dávat okolí najevo, že ne všichni pionýři byli takoví, jako dotyčná maska, v dané situaci nemělo naději na úspěch.“

Člověku vážně přijde líto, má-li něco rád a věnuje tomu spoustu času a starostí a pak si z toho někdo někde začne dělat švandu... Jenže, položme si i otázku, dělají-li si lidé legraci z věcí a jevů nedůležitých, nepotřebných, ba neexistujících. Mnozí jsme se jistě dobře pobavili na slavném filmu „Hoří, má panenko...“, jehož děj se odehrává vlastně na bálu dobrovolných hasičů. Mnohé z nich jistě taková švanda nepotěšila, ale nelze tvrdit, že by film poškodil společenské uznání dobrovolného hasičství. Jeden z dílů populární filmové série o básnících zase baví diváky nadšenými Sokoly. A přece si jich mnozí váží. A klasik českého humoru Jan Werich v roli vodníka Čochtana v „Divotvorném hrnci“ si za terč vzal i skauty... Karel Poláček v „Mužích v ofsajdu“ vlastně zesměšňuje fotbalové fandky. A tak dále... Nemyslím proto, že bychom si měli dělat hlavu z toho, že si někdo někde udělá legraci z dvacet let už bývalých pionýrů a jejich zrušených krojů. Berme to s úsměvem. Horší by bylo, kdyby měl někdo důvod bavit veřejnost na úkor pionýrů současných.

Krtek

► O bývalých pionýrech a jejich „krojích“ tahle maska asi něco věděla. Ví něco i o těch současných?

Zimní pololetní jarňáky

Letos si šternberské Plejády jarní prázdniny určitě užily, protože je měly nejdelší ze všech. Byly totiž spojeny s pololetními a tak trvaly od 31. ledna do 6. února. Proto pololetní jarňáky. A zimní, protože tepla moc nebylo ani na Hané.

Program začal jen co děti vystoupily v Náměšti na Hané z vlaku. Není totiž nic lepšího než se před spaním projít na zhruba osm kilometrů vzdálenou základnu a pokochat se téměř noční krajinou. Všichni to zvládli bez chybičky.

Proto jsme se mohli hned druhý den rozdělit do družstev a začít mezi sebou bojovat o žetony. Téměř celý týden družstva mezi sebou totiž soupeřila v nejrůznějších hrách. Za vítězství dostávaly žetony s různými tvary. Na konci celé akce byl pak vylosován jeden z nich. To družstvo, které jich mělo nejvíc, zvítězilo. Takže nezáleželo na celkovém počtu žetonů, ale na počtu těch správných.

Pořádně jsme se protáhli při štafetách, zlepšili se ve fotbale a softbale, naučili se novou hru Ultimate, která sklídila opravdu velký úspěch. Namáhali si mozek při hře, kde jsme se učili moudra rozvěšená po lese. Taký jsme zjistili, co o sobě víme a co ne. Třeba, že malá Marta by chtěla být ježkem, aby mohla píchat, Kuba zase hadem, protože ten když jde, tak leží... Někteří se až zapotili u rozdělávání ohně a následného vaření vajíčka. Snad už to příště všichni zvládnou na jedničku. Šli

jsme se podívat i na táborový úkryt Hvězdiček, kde jsme si pak zahráli tradiční i netradiční schovku.

Když už jsme byli v Bohuslavicích, kde máme i letní táborovou základnu, museli jsme se vydat i na Pandurku, pod níž v létě táboříme. To by jinak ani nešlo. A cestou zpět nás čekala stezka odvahy, u které nám někteří předvedli, jak moc dokáží křičet.

Kromě spousty her, které jsme po večerech hráli v chatě, jsme se ještě v neděli vydali na výlet do Luké na meteorologickou stanici, kde jsme si vyslechli bohatou přednášku. A málem si Plejády adoptovaly kočičku, která nás pronásledovala skoro celou cestu. Ale zlatý hřeb celé akce byl v pondělí: úžasná lanovka. Projeli se úplně všichni. I když tomu předcházelo pár slziček strachu, stejně se to všem moc líbilo a někteří se nesmířili jen s jednou jízdou.

Nemoci nás minuly (když nepočítáme kašláni po nocích), všichni jedli jako Otesánci (aby ne, když byly samé dobroty jako třeba palačinky s tvarohem a jahodami).

A jak to všechno dopadlo? Šanci vyhrát měla opravdu všechna družstva. Jenže vyhrát přece musí ten nejlepší. Proto na 1. místě byly Šišky, na 2. místě Bukvičáci a na krásném 3. místě Úletáci*. Ale aby vše neskončilo jen tak, čekalo nás ještě jedno dobrodružství. A to, že nám nepříjel autobus, protože pan řidič se spletl. Proto si pro nás po dvou vymrzlých hodinách přijel autobus náhradní, který byl jen pro nás. Štěstí bylo při nás, protože jen co jsme se rozjeli, začalo lít jako z konve. Zbytek cesty už proběhl v pořádku a my se pak už jen mohli rozloučit a slíbit si, že se zase brzy uvidíme.

* Možná se divíte, že neznáme pravidla psaní dlouhého u, ale Úletáci se opravdu psali s kroužkem, protože to je pak teprve úlet.

Helča Pejšová, PS Plejády Šternberk

Nezapomeň na Kamínka v Kamýku!

Kolem kamínků je vždycky pohoda. Po čtyřech letech letos zaplanou Kamínka 11. - 13. 4. opět v Kamýku nad Vltavou, kde akce před pěti lety začala.

Kamínka Kamýk se chystají jako víkend plný zážitků, inspirace, nápadů a námětů pro vedoucí a instruktory.

Kamínka Kamýk jsou především výměnou zkušeností mezi účastníky.

Můžeme slíbit několik seminářů a dílen zaměřených na věkovou kategorii 15+. Věříme proto, že se zúčastní celá řada náctiletých, kteří si koneckonců již program vytvářejí tak trochu sami.

Je možné, že i na vaší skupině nebo dokonce vy sami můžete nabídnout nějaký zajímavý program. Může to být třeba jen ukázka některé zajímavé činnosti. Pokud tomu tak je, ozvěte se na simek@pontex.cz nebo telefon 721 825 585

Zaujme jistě i doprovodný program. Čajovna a trochu i kavárna bude zcela v režii náctiletých, kteří zde vytvoří otevřený klub pro různé povídání, ale třeba i vážnější diskuse.

Přestože do samotného Kamýku vlak nejedí, my jej alespoň pro tento víkend zavedeme. Mašinky nás budou směřovat na jednotlivá nádraží a do datších prostor. Veškeré informace získáte nejen v informačním centru, ale také na odjezdové tabuli.

Tak tedy vzhůru na Kamínka Kamýk 2008.

Ráma

Záře a Sosna na Jizeře

Polární výprava se zdařila

Příjemný týden od 23. února do 1. března prožili pražští pionýři z 230. PS Záře a 63. PS Sosna již tradičně na horách. Letos, stejně jako loni, na pionýrské základně Jizera v Horní Sytové.

Na sních autobusem

Strávili jsme zde příjemný týden, i přestože počasí na lyžování nám příliš nepřálo. Naštěstí nebyl problém, abychom se autobusem dopravili do míst, kde to se sněhovou nadílkou bylo přece jen příznivější. Někteří z těch mladších dokonce tento rok stáli na lyžích poprvé, ale za pár dní strávených na menším kopci udělali veliké pokroky.

Polárníky viděli i zahraniční hosté

Nebylo ale cílem strávit celý týden jen lyžováním; pěkné počasí lákalo i zahrát si nějaké hry venku v okolí chaty. Nejvíce asi pobavila hra kolikárna, při které se všichni přinejmenším pořádně vyběhali. Nechyběla ale ani celotýdenní hra na motivy polární výpravy, při které měly děti možnost procvičit si své dovednosti, naučit se něco zajímavého, trochu potrápit paměť, nebo si třeba zastřílet na pomyslného ledního medvěda.

Do našeho expedičního týmu se připojila i speciální posila ze zahraničí. Expedice a celého pobytu na horách se totiž zúčastnili i Tamsin Pearce (Generální tajemnice IFM-SEI) a Adam Raven (Woodcraft Folk, Velká Británie).

Babylon, lunapark, IQ park...

Příjemným zpestřením programu byl středeční výlet do libereckého Babylonu, kde jsme se nejdříve vyřadili v aquaparku a posléze jsme zavítali také do lunaparku, který ocenili hlavně ti nejmladší z účastníků, a nakonec do IQ parku, jenž naopak zaujal především ty starší. Byla tam k vidění celá řada hádanek, fyzikálních zvláštností, pokusů, jednoduchých strojů apod. To všechno si tam také mohl každý vyzkoušet.

Počasí sice bylo poněkud bláznivé, ale všichni jsme si tento týden náramně užili. Takže nashle zase příští rok...

*Kateřina Bizubová, Jiří Let,
foto: účastníci
převzato z zare.pionyr.cz*

Příměstské tábory:

Ještě je čas začít s jejich přípravou!

Přemýšleli jste letos o uspořádání
příměstského tábora - například na konci srpna?

I kdybyste se rozhodli až nyní,
stále ještě stihnete tábor zorganizovat.

Proč příměstský tábor?

Odpovědí je hned několik. Tato forma činnosti v Pionýru není příliš rozšířená a je to škoda. Porovnáme-li si vklad a přínos, je dobrý příměstský tábor pro budoucnost sdružení jednoznačně „ziskovou“ akcí.

Tábor na konci srpna je především skvělým příkladem služby pro rodiče, kteří už vyčerpali dovolené a o děti se jim v pracovní době nemá kdo postarat. Je to signál, že nám nejde jen o „hraní si s dětmi“, ale že skutečně vykonáváme potřebnou veřejnou službu. Je to i výborný nástroj komunikace s veřejností i s dětmi. Jakou lepší náborovou akci před začátkem školního roku vymyslet, než tábor, kde se dítě bude týden seznamovat s vaší oddílovou činností a večer doma vypravovat, co všechno nového zkusilo a zažilo? Ve výsledku nám budou rodiče vděční za pomoc a naklonění další činnosti dítěte v Pionýru a děti mohou přirozeně navázat na tábor přihláškou do oddílů.

Několik praktických informací

Příměstské tábory jsou většinou určeny pro mladší školní a někdy i předškolní věk a pro děti, o které se rodiče nemohou postarat po oba měsíce letních prázdnin. Využíváme při nich zkušenosti z běžné organizace táborů a organizování volného času během roku. Všechny zkušenosti z klasického tábora však využít nelze. Je nutné se přizpůsobit specifikům města.

Základnou příměstského tábora se může stát klubovna pionýrské skupiny nebo jiný propůjčený prostor. Záleží na možnostech spolupráce v daném místě. Z naší strany můžeme obstarat program, zajistit vedoucí, instruktory a spolupracující partner poskytnout prostory (např. místní kulturní či sportovní zařízení, školu, školní družinu, místní nebo obecní úřad).

Co je třeba?

Tak jako na běžném táboře je třeba připravit a zajistit:

- **stravování** - např. oběd ve školní jídelně, svačiny si děti mohou nosit z domova, nebo je zajistíme vlastními silami;
- **prostory**, kde začínáme táborový program každý den a zpravidla jej i končíme. Dobré je začínat i končit na stejném místě. Zde si děti přebíráme a odpoledne předáváme zpět rodičům. Zajištění vhodných prostor je nezbytné také pro případ nepříznivého počasí;
- **vedoucí** - počet záleží na celkovém počtu účastníků, potřebná kvalifikace je předpokladem úspěchu;
- **program** - řídí se táborovým řádem a denním programem (výlety, vycházky, klubová činnost, soutěže i hry). Pro zvýšení zájmu dětí se vyplácí zvolit týdenní program - třeba v podobě celotáborové hry. Slouží pak jako motivace ke každodenní účasti. Pamatujeme na závěrečné hodnocení. Do programu můžeme zařadit i koupání, různé druhy sportů, návštěvy a vycházky na zajímavá místa;

- **ekonomické zajištění** je dáno rozpočtem tábora. Zahrnuje zajištění nákladů na stravu, program, nájem, odměny (a případné mzdy). V příjmové části se můžeme obrátit se žádostí o finanční příspěvek na obec či město, kde je příměstský tábor organizován;

- **doba trvání** - příměstské tábory trvají zpravidla týden. Můžeme je spojit i do turnusů. Skupiny dětí potom tvoříme podle doby, na kterou jsou na tábor přihlášeny: jeden, dva týdny. Je to důležité pro tvorbu programu, aby se činnosti neopakovaly. Problémem tohoto typu tábora je fluktuace dětí. Někdy se stává, že přihlášené děti se některý den nedostaví.

- **zdravotní a hygienické zajištění** je stejné jako u běžného tábora.

Jakub, ilustrační foto archiv Mozaiky

V Turecku o „neziskovkách“ a focení

Program projektu, kvůli němuž jsme vyrazili až do Turecka, byl zaměřen na neziskové organizace.

Hlavní myšlenkou byla efektivní prezentace organizací na veřejnosti.

Cestování s překvapením

Při přistání v Istanbulu jsme narazili poprvé. Jelikož jsme měli hodinu na přestup, došlo nám dvacet minut před odletem, že je asi něco špatně. Po krátkém rendezvous na přepážce informací jsme prodělali snad tu nejdůkladnější prohlídku u rentgenu jaká je asi možná a s rozvázanými tkaničkami u bot (ano i ty chtěli vidět zevnitř) jsme spěchali rukávem přímo do náruče Boeingu, který už málem zavíral vrátka.

Po přiletu do Ankary jsme obdivovali rozměry a krásu zdejšího letiště. Po kontaktování pořadatelů akce se nám dostalo utěšující zprávy „team is on the road“ a tak jsme čekali. A čekali. V tomto momentě jsme získali první interkulturní zkušenost, která měla co do činění s tureckými časovými návyky. Po půl druhé hodině čekání před a pak v letištní hale nás kontaktoval zmatený organizátor, se kterým jsme nakonec úspěšně nastoupili do auta. Kolem jedenácté večer jsme se spolu s dvěma dívkami ze Slovinska octli jako poslední účastníci projektu na recepci hotelu.

Fotoromantika i zkušenosti

Techniky focení byly tedy zaměřené na kompozici a zachycení důležitých prvků obrazu pro správné vyjádření atmosféry. Po několika teoretických přednáškách jsme chodili do terénu a zkoušeli tak nové tipy a nápady. Jedno odpoledne bylo také věnováno studiové fotografii a světelným efektům. Jako netradiční aktivitu pořadatelé zařadili focení tou nejstarší metodou - dírkovou komorou, která do programu vnesla kus opravdové fotografické romantiky.

Mezi 22 účastníky z 11 zemí Evropy se našlo i pár velice zkušených fotografů, kteří dokázali posunout cvičení a přednášky o kus dál a díky nim proběhla velká část výměny zkušeností právě mezi účastníky.

Grilování pod nulou

V programu bylo samozřejmě nachystáno jak několik výletů autobusem do blízkého okolí, tak i celodenní výlet do Ankary, kde jsme prošli muzeum, Ankarský hrad, centrum, vyhlídkovou věž a také největší mešitu ve městě. Na jedné z vyjížděk jsme navštívili také starostu města Kirikkale (400 000 obyvatel), který nás uvítal tradičním černým čajem a nadšeným proslovem o důležitosti těchto mezinárodních akcí.

Kromě tradičních mezinárodních večírků a tureckého kulturního večera, proběhlo i venkovní grilování při okolní teplotě téměř deset stupňů pod nulou nebo několik netradičních aktivit z iniciativy účastníků ve formě her či aranžovaného focení „poslední večere“. V návaznosti na to bych se rád zmínil také o skvělé turecké kuchyni, která nás den co den překvapovala svou originalitou. Všudypřítomný čaj nebo pravá turecká káva už jen podtrhovaly celý stravovací zážitek.

Závěr patřil večírku na rozloučenou a výstavě nejlepších fotografií, zachycených během projektu.

*Jakub Trnčák, Kopřivnice, foto autor,
Vašek Majkus a účastníci semináře
převzato z koprivnice.pionyr.cz*

IFM-SEI v Izraeli a v Palestině

Kdo je tam vlastně „zlý“ a kdo „hodný“?

Začátkem února 2008 se Presidium IFM-SEI přemístilo z Evropy do Jeruzaléma. Hlavním tématem jednání, respektive návštěvy „regionu“ Střední východ, byla diskuse o sionismu a setkání s členskými organizacemi IFM-SEI z Izraele a Palestiny.

Jednání se neslo v duchu praktických organizačních bodů, mnohým známých i z Pionýra. Členské příspěvky, registrace, rozpočet, postup v připravovaných projektech, příprava Mezinárodního výboru a další. Presidium se také zabývalo projektem „Middle-East“, který IFM-SEI organizuje v centru Willyho Brandta v Jeruzalémě, které jednání hostilo. Do kalendáře IFM-SEI byl přidán mezinárodní tábor v České republice, který by měl proběhnout v létě 2009.

Co je to sionismus?

Sionismus je politicko-ideologický směr, na jehož principu byl založen židovský stát (pozn. Židé jsou míněni jako národ, nikoliv věřící). Principy sionismu jsou založeny na společném soužití Židů ve vlastním státu, kde si lidé navzájem pomáhají. Na tomto základě vznikly v Izraeli i tzv. kibuci. Kibuc je zpravidla vesnice, kde lidé společně žijí, společně jedí, společně vychovávají děti, společně se baví a v mnohých případech i společně pracují. Každý kibuc má svůj zavedený systém, který se místo od místa liší. Například v jednom si členové jídlo kupují, v druhém ho mají všichni zdarma.

Sionismus je však dnes ve světě chápán i mnohem odlišněji. Jako nacionální ideologický směr a argumentační nástroj státu Izrael pro okupování území, které mu nepatří. Je to způsobeno i agresivní zahraniční politikou, jakou Izrael a jeho partneři (nejvíce asi USA) vedou.

Ne všichni obyvatelé Izraele jsou však spokojeni s tím, co dělají jejich politici. Lze odhadnout i na základě různých volebních výsledků, že téměř polovina občanů s politikou státu nesouhlasí.

Izrael a Palestina

Pokud člověk vyrazí do Izraele a Palestiny a začne se bavit s běžnými lidmi, kteří tam žijí, brzy objeví, že obrázek, jaký můžeme u nás získat o tamní situaci z většiny médií, je naprosto odlišný od reality.

Od mnohých kamarádů jsem často slyšel dva jasné postoje: Žid = okupant cizího území, věřící ve svého boha, nárokuje si místní přírodní zdroje a moc; Palestinec = snědý člověk omotaný pásem nábožů s kostkovaným šátkem, který celý den čeká, kde by někoho zabil, vyhodil do povětří, nebo něco ukradl.

Takto „zásoben“ informacemi ze středu Evropy jsem si sedl na kávu s Ahmedem z Independence Youth Union (členská organizace IFM-SEI z Palestiny) a nestačil jsem se divit. Největší problémy Palestiny shrnul do tří bodů: nezaměstnanost, omezení lidských práv, korupce. Námi vnímané projevy násilí jsou již podle něj jen důsledkem problémů, které do určité míry sledujeme i u nás.

Po kávě s Edanem, Vice-prezidentem IFM-SEI pro Střední východ, se zase dozvíte, že lidé v Izraeli chápou jako problém fakt, že většina okolních států nerespektuje Izrael jako skutečný existující stát s vlastní suverenitou. To je, dle Edanových slov, kámen úrazu izraelské zahraniční politiky. I přes to však mnoho obyvatel Izraele nesouhlasí s metodami, jaké jejich vláda používá pro prosazování izraelských zájmů.

Ve všem hrají roli peníze

Je zajímavé, jak naprosto rozdílné státy jsou schopny se dohodnout, pokud se jedná o peníze všech. Zářným příkladem je situace okolo Jericha a Mrtvého moře. V této lokalitě (hraniční území Izraele, Palestiny a Jordánska) se setkáte s minimem nepřijemných kontrol, vojáků, plotů s ostnatým drátem či nějakých otevřených konfliktů. Proč? Mrtvé moře a okolní území je ráj turismu. Tisíce návštěvníků z celého světa každoročně navštíví tato místa a přivážejí s sebou velké množství peněz pro všechny. Pokud by zde byly problémy, turisté přestanou mít o lokalitu zájem a peníze zmizí. Možná je škoda, že takto zajímavá pro turisty není celá oblast Středního východu.

Posouzení celé problematiky Izraele a Palestiny není jednoduché. Ani po hlubším prozkoumání situace nejsem schopen ukázat, kdo je ten zlý a kdo ten hodný. Vroubek mají asi všechny zúčastněné strany. Jisté ale je, že není zájem ani Palestiny, ani Izraele konflikt udržovat. Izrael celá situace stojí každoročně nesmírné množství finančních prostředků na udržení velké armády, způsobuje problémy přímo občanům a dělá oblast méně důvěryhodnou pro potenciální partnery. Palestina má ekonomické problémy, způsobené sníženou možností všech oblastí hospodářství. Proto pro posouzení je třeba si položit a vyhodnotit všem dobře známou otázku: „Komu to prospěje?“

Letík, foto Birute Sabatauskaite

pokračování v příštím čísle

Od Sedmikvítku k Superstar

Na 11. koncertě Děti dětem vystoupila jako profesionální host Bára Zemanová - finalistka třetí řady soutěže Česko hledá Superstar. Mnohé překvapila, když připomněla, že na této akci již zpívala s kapelou před třemi lety. Rozhodli jsme se položit Báře několik otázek a sešli se stylově v Rock Café. Mile mne překvapilo i množství otázek, které Bára položila mně - o koncertu Děti dětem, Sedmikvítku a podobně.

Vy jste se s kapelou k Sedmikvítku dostali poprvé na Pro-Rocku?

S touhle kapelou, co teď mám, ne. S tou hrají až po Superstar, ale když mi bylo 14 - 15 let, měli jsme tam u nás na západě vlastní kapelu. Všem nám bylo těch 14 - 15 a skládali jsme vlastní věci. Pak jsme narazili na Pro-Rock, kam nás pozvali podle nahrávky, kterou jsme poslali. Akorát byla škoda, že jsme byli vlastně jediní v dětské kategorii. Když jsme přijeli a viděli, že jsou tam samí dospěláci, říkali jsme si, že nemáme žádnou šanci. Nakonec jsme ale dostali aspoň ocenění diváků, což bylo strašně hezký, a od poroty ocenění za statečnost, že jsme tam vůbec vystoupili.

A na Pro-Rock jste šli prostě jako na soutěž kapel? Nebo jste měli i něco společného s Pionýrem už dřív?

Pro nás to byla prostě soutěž kapel, kterou jsme našli na internetu. Protože pro nás bylo těžký se někde dostat dál a měli jsme kolem sebe lidi, třeba rodiče, kteří pomáhali a hledali, kde je jaká soutěž. Takže jsme byli napřed na Sedmikvítku v Plané a pak jsme jeli na ten Pro-Rock. Na tom Sedmikvítku jsme byli jako kapela i já sólo jako zpěvačka. Vyhrála jsem ještě s jednou holkou a postoupila dál, tam jsem ale nejela, protože jsem byla nemocná. A potom byl právě ten Pro-Rock, kde nás vybrali i na koncert Děti dětem. Asi i proto, že jsme tomu byli věkově blíží.

A před tím jste už měli nějaké podobně velké vystoupení?

Hráli jsme na dětských dnech a podobně, vždycky spíš menší akce na malinkým pódiu, ale byli jsme rádi, že si můžeme někde zahrát, že nás třeba nějaká starší kapela vzala jako předkapelu na nějaký menší koncert tam na západě. Takže to byl pro nás zážitek, obrovské sál, strašně moc lidí, měli jsme všichni obrovskou trému. Ale to publikum je tam úplně výborný. Jak jsem tam vystupovala teď, tak jsem vůbec nečekala, že ty děti půjdou pod pódium a budou tam tak pařit, to bylo překvapení.

A tréma při tom prvním velkém vystoupení je větší, nebo menší než potom na těch velkých profesionálních koncertech, festivalech a podobně?

Při tom prvním velkém koncertě byla tréma určitě o sto procent větší, protože jsem nikdy nevystupovala takhle veřejně, neu-

měla jsem vůbec zacházet s mikrofonom, byli jsme takový neotřkaný. Teď mám samozřejmě pořád trému, ale je to koncert od koncertu lepší. I když si musím zvykat, že jsem středem pozornosti, protože jsem spíš introvert. Ale i kapela mi v tom hodně pomáhá, stojí za mnou, takže třeba jednou za pár let už nebudu mít žádnou trému.

A když jste šli na Pro-Rock, měli jste už představu, že to dotáhnete vysoko? No my jsme byli hrozně naivní. Vždycky jsme složili písničku a pak jsme se ve zkušebně radovali, že to bude strašně hit, že to bude hrát v rádiu, prostě jsme si strašně věřili. Pak jsme ale přijeli na nějakou soutěž a když jsme tam viděli ty muzikanty, tak jsme si akorát říkali, jestli nepojedeme zase domů. Zkoušeli jsme, kam nás vezmou a kde si budeme moct zahrát, ale pak se to stejně rozpadlo.

Už před Superstar, nebo kvůli tomu?

Už před, protože každý odešel jinam na střední školu, takže jsme neměli čas se vídat a rozpustili jsme to. Pak jsem měla ještě jednu kapelu se staršími muzikanty, ta byla revivalová, ale to bylo jen krátce a pak přišla Superstar.

Zpátky ke koncertu Děti dětem. Když jste tam vystupovala poprvé a potom teď jako profesionální host, byl to výrazně jiný pocit?

Určitě. Když jsem tam byla v patnácti s kapelou, tak jsme vůbec nevěděli jaká bude reakce, nikdo nás neznal a nevěděli na co se těšit, co si pod tím pojmem představí. Takže jsme se snažili hlavně být stateční a vůbec dojít na to pódium a něco předvést. No a teď jsem tam jela a vůbec jsem nevěděla, co je to za akci, protože mi to manažer neřekl. Takže když jsem dorazila, byla jsem hrozně překvapená, že je to Děti dětem. Vyba-

Byli jsme hrozně naivní. Vždycky jsme složili písničku a čekali, že to bude hit.

vila jsem si, jak jsme tam litali s kapelou po chodbách a byli jsme hotoví z toho, že jsme v Praze v Kongresáku.

Když jste zjistila, že jde o pionýrskou akci, nevyvolalo to u vás nějakou negativní reakci? Někteří lidé s tím stále mají problém.

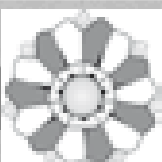
Ne vůbec, mě se ta akce strašně líbila a je super, že někdo podporuje mladý lidi v jejich talentu, u nás na západě nic takového nebylo, právě jenom ten Sedmikvítek. Je super, že ty děti mají možnost někde předvést, co umí. A ostatní jim nezávidí, ale podívají se na ně a podporují je, tancují, tleskají. To se mi moc líbilo.

A když jste vy, coby děti, vystupovali na Děti dětem, obohatilo vás to nějak, třeba překonáním té trémy?

Určitě to byl zážitek, který mě posunul někam dál, protože jsem nikdy nevystupovala před tolika lidmi. Myslím, že to obohatilo i kluky z kapely. Akorát je škoda, že nás to neposílilo v tom, abysme vydrželi spolu. Každopádně to pro nás bylo hodně velký. Máme spoustu fotek a videí, jak jsme tam litali po chodbách a honili Petra Poláčka, fotili se s ním. Je super, že děti něco takového mají. Myslím, že jim to dodá odvahy pokračovat a rozvíjet se dál.

*Připravil Jakub Kořínek,
foto Michal Moučka a Petr Pavlíček*

Z literární soutěže a ze soutěže Clona Pionýrského Sedmikvítku

Literární soutěž Pionýrského Sedmikvítku, stejně tak jako Clona (foto, film, video) je určena pro všechny, kteří chtějí světu ukázat svoji tvorbu a své nadání. Do soutěží se lze zapojit v několika kategoriích. Všechny soutěže Sedmikvítku jsou určeny pro všechny děti a mladé lidi, pionýry i „nepionýry“. Na této stránce pravidelně publikujeme nejlepší a nejzajímavější literární dílka a fotografie z obou oblastí Sedmikvítku.

Marek Kadlec, 15 let, Podbořany

Reklamy kolem nás

Jsou tu s námi. Každý den. Každou chvíli. Ať už sledujeme televizi, internet, čteme noviny, časopisy, jsme v kině, posloucháme rádio, či jen jdeme ulicí kolem billboardů, autobusů, tramvají. Číhají na nás na každém kroku. Myslíte, že se jim vyhnete? Že když přepnete kanál v televizi, reklama uteče? Ne, číhá na vás další. Reklamy čekají, najdou si vás všude. A co výrobky, které reklamy tak propagují? Máte někdy chuť si je - i když víte, že to je přehnaný obrázek - koupit? A nevlastníte je už náhodou?

Každopádně i ten nejvyhýbavější člověk zná slogany na spousty výrobků. Hesla, kterými se nás snaží ještě více nalákat. Nevěříte? Vezměte si takovou lehce přemrštěnou vizi jednoho obyčejného rána:

Ráno. Budí mě nový mobil od Vodafone za 7 Kč. Je to tedy v mých rukou, jestli vstanu, nebo ne. Rozhodnu se pro tu první možnost, takže po vykonání potřeby na tak čistém záchodě, že by se z něj dalo jíst, protože je umytý Domestosem, díky němuž miliony bakterií zemřely, se ocitám se v koupelně. Tam nemám strach o své zuby, neboť používám Colgate - kartáček zubařů. Snídám samozřejmě sušenky BeBe, aby mi nechyběla energie. K tomu popíjím Granko, neboť ráno dělá den a nakonec si nezapomenu vzít svůj Actimel, jinak budu mít oslabenou obranyschopnost. Po každém jídle si dávám žvýkačky Orbit, které snižují riziko vzniku zubního kazu až o 40%. Jdu se převléct. Beru si staré tričko, ale protože bílá bílou je, vezmu si s úsměvem ještě mikinu, která ovšem není nová, jen vypraná v Perwolu. Před zrcadlem už ale mamka řeší dilema, jakou si vzít řasenku. Jestli Obsesión a bude tak posedlá objemem a délkou svých řas, což není hřích, nebo Astor, protože je krásné být sama sebou. To už je vzhůru i tatka. Smaží si volské oko na pánvi od Tefalu, neboť chytré věci nenahradíš. Co to tu tak krásně voní? Áá, Jihlavanka, poctivá káva.

Obouvám si boty od Rena, které už nevyžiji. Na svačinu mám Disko, abych ve škole mohl zatočit s nudou, a Kofolu. Tu přece miluji, takže není co řešit. Brácha ovšem dává přednost Spritu, žízeň totiž nikdy nevyhraje, mamka Aquile, aby byla zdravější a krásnější jako miss, a tatka má více chuti do života s Poděbradkou. Odcházím a protože jsem pojištěn u České pojišťovny, která chrání mé sny, nebojím se, že o ně během dne přijdu...

Tak co? Kolik reklam se vám zarylo do hlavy, že je znáte z paměti? Ony totiž přicházejí v nejnevhodnější dobu. Zcela úmyslně. Zuříte, když vám v televizi uprostřed akčního filmu zahraje znělka tak nahlas, že se až leknete, a pak následuje asi desetiminutový výčet od jednoho výrobku k druhému? A to vše se navíc opakuje v periodickém cyklu půlhodiny? Věřte, že nejste sami. Ovšem i taková reklama může mít svá plus - zajdeme si na záchod, vyvenčíme psa či si jen dosypeme brambůrky a skočíme pro pití. Inu, já si život bez reklam už asi nedokážu představit. Vy ano? Koneckonců, ať chceme nebo ne, reklamy žijí mezi námi. A neměl bych říct, že žijeme my mezi reklamami?

► Lucka Gabrielová – „Dřevěná rodinka“, z výběru nejzajímavějších snímků

► Monika Kekelová – (kategorie do 20 let, 2. a 3. místo v oblasti Portrét) „Sama sebou“

► Monika Kekelová – (kategorie do 20 let, 2. a 3. místo v oblasti Portrét) „Zklamaná“

Byla či nebyla letos zima?

Tot' otázka, nad kterou si lze zcela úspěšně lámat hlavu. Kalendářně byla, počasím - máme-li na mysli sníh a mrazy - jak kde. Na horách k přírodní nadílce aspoň přidávali technický sníh. V nížinách nám zbyly akorát nějaké ty mrazy. Zato během února už se příroda začala probouzet a lámala různé rekordy.

Jak si má za takovéhle situace jeden vymýšlet pionýrské názvy měsíců? Jakýpak březen či měsíc vran (indiánský), když už v únoru se probudili netopýři a přilétli někteří stěhovaví ptáci? Snad aspoň duben dodrží slovo a bude indiánským měsícem zelených trav, byť možná pokrytých sněhovou nadílkou.

Snad bychom si k březnu mohli připsat, že je to měsíc jarního probouzení a k dubnu připišeme, že je to měsíc roztomilých činností! Nebo, že by to byl apríl?
Hadži

Lid a jeho poznání

Nebudu psát o občanech tohoto státu, kteří občas bývají lidem nazýváni politiky. Mám na mysli náš malý, svérázný národěk pionýrský a jeho lidičky. Dáte mi asi za pravdu, že je občas nepředvídatelný. Stokrát můžete kluky a děvčata o něčem přesvědčovat nebo jim dokazovat, že to či ono je nutné, potřebné, prospěšné, že to tak má být... a přece si to udělají po svém. Z kůže by jeden vylít! Už proto, že sám kdysi poznal, že to tak měl dělat.

A jsme u jádra věci! Stačí si vzpomenout - a přiznat si! - že jsem byl zrovna takový jako oni! I tady platí ono napominání malým dětem: Nesahej na ty kamna, spálíš se! - až se spálí, příště to neudělají. Na nás, vedoucích, je, aby se ty naše děti nespálily moc, ale aby jim to poznání stačilo pro život.

Bavíme se teď často o našich pionýrských ideálech. Nalejváru neberou, potřebují praktiku, opatrně posunovat, jak se říkává. Dovedou zato přijít s docela fajn nápady a někdy vás až šokují, co vymyslí.

Jako třeba tu turistickou mapu s kruhy po pěti kilometrech pro „cesty za poznáním“ v našem kraji.

Oddílák Boubín

Sbíráte? Sbírejte!

Sběratelství je záliba stará možná jako lidstvo samo. Sběratelům děkujeme za leccos, ať už jsou to různé sbírky umělecké nebo naopak věci technické, případně i praktické, ba i hračky, šaty, a dokonce i zdánlivé hlouposti - krabičky od zápalek, pивní tácky a tak dále.

Díky nejedné sbírce se lidé dozvěděli mnoho jinak historicky těžko doložitelných věcí, událostí, vědomostí, ba i vyobrazení nebo podob. Nežrídka se stává, že kdosi po celý svůj život schraňuje a vytváří jakousi sbírku, vynaloží na ni i mnoho peněz a pak ji jako dědictví zanechává svému národu. A jistě existují mohovití sběratelé, kteří své sbírky naopak přepětlivě utajují a je docela možné, že si berou i do hrobu!

Sběratelství odedávna patří i ke klukovské zábavě, ale děvčata jistě budou protestovat. Pravda, i ony mívají své sbírky - nejen panenek a fotografií herců či zpěváků. A tak se tato klukovská a dívčí záliba může stát námětem pro oddílovou činnost. Zkuste uspořádat veřejné výměnné burzy - všeobecné či tematické. Připravte sběratelské soutěže na náměty, které budou mít vztah například k našim pionýrským ideálům, k historii oddílu, města atp.

Historik

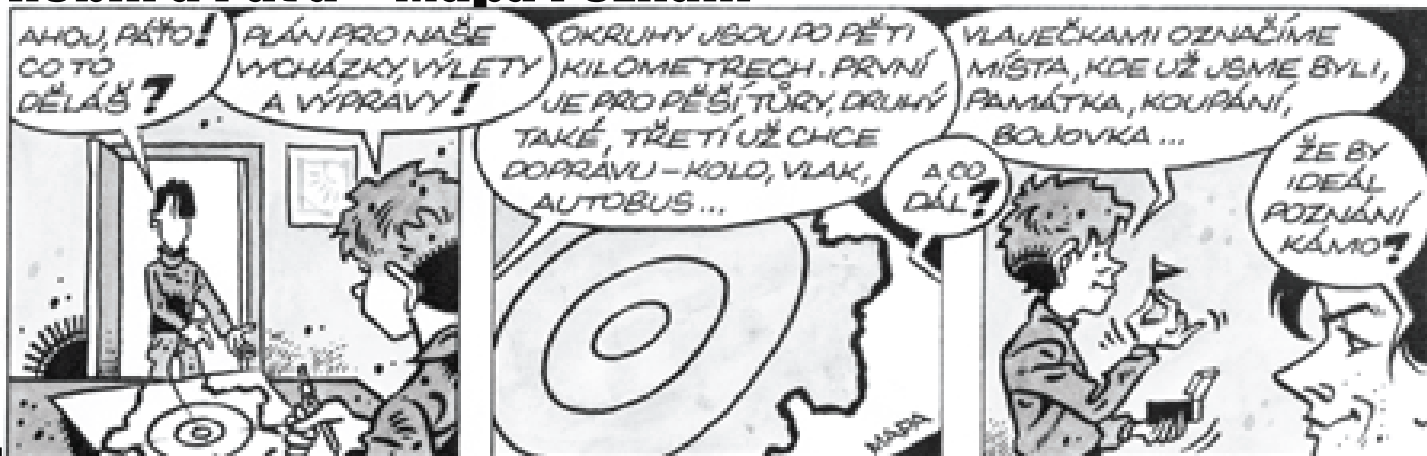
Březen býval...

Měsícem knihy, teď patří internetu, ale na klasické čtení byste zapomínat neměli. Zkuste na družinové schůzky zařadit „čtecí chvilky“ - nazvěte je třeba i jinak - a nechte děti, ať střídavě předčítají z knihy vybrané části (kapitoly). Nemusí to být samozřejmě jen v březnu, ale kdykoli a třeba i na táboře.

Po četbě může být i chvilka na názory a povídání o knize, jejím ději, hrdinech, o autorovi. Leckdo říká, že na internetu je všechno, ale všechny knihy tam přece jen - aspoň zatím - nejsou. A že některé stále ještě dokáží kluky i děvčata zaujmout, to také platí. Jen je třeba „naservírovat“ jim tu správnou a ve správnou chvíli. Družinová schůzka k tomu může být vhodná.

Knihomol

Robin a Pát'a – Mapa Poznání

SCÉNÁŘ: VLASTISLAV TOMEK ©
KRESBY: JIŘÍ FLÍPEK ©

Zahrejte si

Rychlý lov

Zkuste si zahrát rychlý lov. Hráče rozdělíte do dvojic, které se proti sobě rozestaví asi tak na 10 - 15m (podle vhodného prostoru). Prostředkem mezi dvojicemi naznačíte půlící čáru, na které rozmístíte dostupné předměty - čepice, klobouky, části oděvu, míče atp. Na každý pár připadne jeden kus.

Na znamení vedoucího se dvojice stojí proti sobě rozeběhnou a snaží se dostat ke svému předmětu, aby si ho jeden z nich odnesl. Nejde o to, zmocnit se předmětu silou, ale hbitostí a rychlostí.

Vítězí to družstvo, které získalo více předmětů. Hra se může několikrát opakovat a teprve pak se určí vítěz.

Vodní štafeta

Když je po ruce ešus nebo podobná vhodná nádoba s držadlem, zkuste si vodní štafetu. Hráči se rozdělí do dvojic, které vytvoří družstva - ta spolu soutěží. Naplněný ešus musí za držátko nést oba hráči z dvojice (je jedno jestli oba toutéž rukou, nebo jeden pravou a druhý levou). Společně se vydají nebo vyběhnou na 10 metrovou trať, na konci se otočí a vrátí k družstvu, kde šálek předají další dvojici.

Ale pozor! Po celou dobu musí šálek držet oba! A také nesmí ztrácet vodu! Po skončení závodu se proto musí množství vody opět přeměřit. Rozhoduje tedy nejen rychlost, ale i spolupráce dvojice a donesené množství vody.

Foukačka

Umíte z papíru udělat kornout? Takový ten obyčejný kuželovitý? Když ne, pak si vypomůžete třeba plastovým kelímek od kávy či limonády, do jehož dna uděláte díрку. Jak velkou, pochopíte podle popisu hry.

Mezi dva stromy nebo sloupky napnete provázek tak, aby jeden konec byl níže. Na provázek před upevněním navléknete kornout nebo kelímek a zjistíte, zda se dá do pohybu, když do něj fouknete. V tom je totiž smysl celé hry, která se hodí pro naše nejmenší - ale možná zaujme i ty větší.

Jak se hry hodnotí? Můžete stanovit limit - počet fouknutí a pak zjistit na jakou vzdálenost hráč kornout poslal. Nebo bude rozhodovat čas, který hráč potřeboval, aby kelímek přemístil z jedné strany na druhou. Ale pozor! Z přemíry foukání může přinejmenším rozbolet hlava. Ať tedy hráči nepřepínají své síly a možnosti.

Připravil a vybral Očko

Znáte je?

Jaro dokáže v přírodě divy! Kolik je tu najednou pestrosti, kam se podíváš! Všude něco kvete, roste, vytváří pestrobarevné obrazy. A teď ruku na srdce: Kolik květin a rostlin znáte? Že je neznají děti,

zejména ty městské, je bohužel běžné, ale vedoucí a instruktoři by aspoň něco znát měli. Napovíme vám a zkuste si najít šikovný barevný herbář (nebo nějakého rádce), abyste své poznání doplnili.

Vždycky jsem se podíval nad tím, jakými jmény pojmenovali naši předkové nejružnější rostliny a byliny. Učit se ty bylinky nemusíte, ale když je poznáte, třeba tím překvapíte i své pionýry.

Tramp

Připínáček se ptá i připomíná

- Nezapomněli jste na velikonoční pomlázku? Umíte ji uplést? Znáte nějaké velikonoční zvyky? Víte, jak se dělá vrbová pišťalka?
- Máte nějaké tradiční místo, kam zamíříte na své první jarní výpravě?
- Zkontrolujte ve svém okolí stav krmítek po zimě a budky pro budoucí „nájemníky“. Opravte je nebo udělejte nové! Umístěte je i na místa vhodná pro pozorování. Zaveďte si „deník osídlení“ a zapisujte tam své poznatky.
- Zkontrolujte uskladnění táborových potřeb a zaříd'te včas potřebné opravy, doplňte výstroj za poškozené či ztracené věci.
- Učte nové členy oddílu potřebným znalostem a vědomostem pro pobyt v přírodě a na táboře! Cvičte s nimi stavbu stanů a přístřešků, práci s náradím - hlavně bezpečnostní zásady! A nezapomeňte na základní pravidla pro ošetření zranění - obvazy a obvazování.
- Nezapomeňte toto číslo Mozaiky dát přečíst ostatním členům vedení oddílu! Vybrané články okopírujte a vyvěste na nástěnce nebo je dejte přímo instruktorům.

Úspěch na Dětské portě

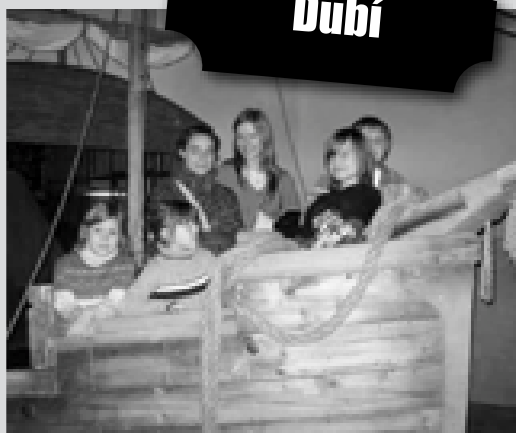
Letošní finále celostátní Dětské Porty 1. a 2. února 2008 v divadle Za plotem v Praze Bohnicích potěšilo i pionýrskou skupinu M. Očadlíka, která se již šest let pravidelně tohoto finále účastní na základě nominací z oblastního kola. Letos jsme se kromě skupinového vystoupení zapojili také do kategorie jednotlivců. V nejmladší kategorii Porty se zúčastnily Karolína Vaclachová a Aneta Šterbáková, členky oddílu Kamarádi. Děvčata si vybrala tři táborové písničky Kytku, Panenku a Hlídače krav. Vystoupení před opravdovou porotou a plným hledištěm bylo pro ně jistě velkým zážitkem a potlesk diváků tou největší odměnou. Vystoupení naší hudební skupiny se konalo odpoledne. Vystoupilo celkem 11 dívek od sedmi až do 22 let. Děvčata si s velkou chutí zavzpomínala na letní tábory a porotě zaspívala tři táborové hymny. Divákům se vystoupení líbilo, doprovázeli jednotlivé písničky potleskem a určitě bylo efektní i oblečení děvčat, všechna měla pěkná táborová trika.

Jarmila Vaclachová, PS M. Očadlíka

Holešov

Dubí

Na „Ledovce“ si užili

O pololetních prázdninách ve dnech 1.- 3. února byla v Praze víkendová Ledová Praha. Samozřejmě naše pionýrská skupina Dubí tu nesměla chybět. V pátek večer se konal v Paláci kultury na Vyšehradě koncert Děti dětem. Dubské děti měly v programu zastoupení v podobě naší taneční skupiny VIVAjump, která na začátku večera přebírala pohár ministerstva školství za uplynulý rok 2007. Přestože jsme měli to odpoledne za sebou návštěvu Národního muzea a procházku po Vyšehradě, do spaní se nám nechťelo a ještě dlouho do noci se povídalo. Druhý den hned ráno jsme došli k orloji, počkali si na apoštoly a pak přes Karlův most na Pražský hrad. Podívaná na výměnu Hradní stráže stála za to. Pak jsme pokračovali do Sv. Víta, Zlaté uličky a do Lorety, kde jsme si poslechli historii stavby i její zvonkohru.

Nejvíce se ale všichni těšili na Petřínskou rozhlednu a zrcadlové bludiště. Po večeři jsme vyrazili ve tmě na televizní věž na Žižkově s rozhlednou v sedmém patře. Byl tam krásný výhled na večerně osvětlenou Prahu. Z výtahu ve věži jsme šli pěšky do ubytovny a ještě do 23. hod. jsme v tělocvičně ubytovny hráli vybíjenou a fotbal. Po této sportovní teče jsme konečně usnuli. Poslední den pobytu v Praze byl pro všechny ohromným zážitkem. Jeli jsme na bobovou dráhu a tam si užívaly děti i vedoucí. Byl to nezapomenutelný pololetní víkend a všichni si jej maximálně užili.

Petr Janáček, PS Dubí

Pionýrské plesání

Kalhoty do zvonu, tlusté brýle, gramofonové desky a skvělé hity 60. - 80. let se mísily ve víru 14. ročníku pionýrského plesu, který se konal 22. února v sále restaurace U Kremlů v Závišicích. Celá stovka účastníků se kroutila na parketu na známé hity světových i domácích hudebních hvězd, které byly představeny v rámci evoluce hudby, kterou moderovali a provázeli konferenciéři Petra a diskžokej Kuba. Nechyběla řada soutěží a disciplín přímo na tanečním parketu, losování o hodnotné ceny a prodej výherních losů.

V krátkých pauzách se účastníci projeví i jako nadaní zpěváci Karaoke. V průběhu večera proběhl také typický pionýrský program, při kterém došlo na předávání ocenění některým pracovníkům. Mezi nejzajímavější ocenění dobrovolnické činnosti patřil stříbrný Lipový list, který uděluje Česká rada Pionýra, pro Emilií Filovou, která už po mnoho let odevzdává veškerý svůj volný čas dětem a práci s nimi a v neposlední řadě také organizaci letních táborů na Olbramkostele. Další ocenění patřila jednotlivcům z řad dlouholetých pracovníků, Petru Šulákovi a Jeleně Jurečkové, mladým instruktorům a i kolektivu mladých vedoucích.

Během večera vystoupila Taneční skupina Thara paní Břuskové, která se předvedla s tanci v rytmu flamenca a orientu. Jako další se představili členové Tanečního souboru Zdeňky Havlové se svým tancem Toužení. Taneční parket byl plný až do brzkých ranních hodin a když se začaly unavené páry odebírat domů, začala After party, která se už vymykala všem stylům a účastníci se shromáždili přímo na pódiu, kde vyčerpali poslední zásoby vlastní energie.

Jakub Trnčák, PS Kopřivnice

Uzlařská regata 2008 s rádiem Region

V sobotu 1. března 2008 se v klubovně Pionýrské skupiny v Hamrech nad Sázavou uskutečnil 10. ročník soutěže ve vázání uzlů nazvaný Uzlařská regata. Letos přijela i redaktorka Irena Šarounová z rádia Region. Soutěžící mohli paní redaktorce vysvětlit, proč je zapotřebí umět uvázat uzle, k čemu se používají a proč se této činnosti věnují, a kde se to naučili. Paní redaktorka přislíbila, že se pokusí nějaký uzel uvázat, avšak trochu ji zarazilo, že v její kategorii se uzle vážou za zády. Na vázání však nedošlo. Blížila se vichřice Emma a paní redaktorka musela předčasně odjet zpět do Jihlavy. Všichni jsme drželi palce, aby šťastně dojela. Což se povedlo. Reportáž o Uzlařské regatě se měla na rádiu Region vysílat v sobotu odpoledne. Vichřice Emma nám ji však posunula do nedělních zpráv a na pondělní Nové ráno.

Po urputném zápření soutěžících tiskové středisko spočítalo výsledky a mohli jsme předat ceny vítězům. Uzlařem roku 2008 se stala Lenka Vencálková, která dosáhla nejlepších časů při vázání 4 uzlů.

Ladislav Souček, PS Hamry nad Sázavou

Hamry nad Sázavou

Každý týden něco...

V pátek 1. února 2008 uspořádal Pionýr Hrádek výlet do Prahy. Zúčastnilo se ho 70 pionýrů z Hrádku a 10 ze Strašic. Všichni se stali aktéry XI. ročníku koncertu „Děti dětem“ v Kongresovém centru. V tříhodinovém programu vystupovaly nejlepší dětské kolektivy i jednotlivci, kteří uspěli v celostátní kulturní soutěži „Pionýrský Sedmikvítek“. Za naši skupinu získal ocenění Vašek Košar za nejlepší kameru v kategorii - video, film.

Monika Vasková

Pionýr Hrádek v době pololetních prázdnin umožnil zájemcům o ruční práce, aby se zapojili do tvorby různých výrobků. V pátek 15. února 2008 patřila velká klubovna DDM právě jim. Tvůrčí duch byl znát při malbě na sklo, při vyrábění šablon na stříkanou batikou nebo při pokrývání dřevěných prkének a měchaček ubrouskovou technikou. Při práci došlo i na plánování dalších rukodělných dílen.

Irena Červenková

Úterý 19. února 2008 patřila tělocvična základní školy maškaram. Občanské sdružení Pionýr Hrádek ve spolupráci s Komisí mládeže při Městském úřadu připravilo tradiční masopustní odpoledne. Soutěžilo se např. ve sbírání „koblih“ do nůše, házení „sněhových“ koulí nebo chození po stopách ve „sněhu“. O hudební doprovod se postarali instruktoři. Rozhodčí byli pionýrství vedoucí. Po vyhodnocení všichni utvořili maškarní průvod a za volání: „Zimo, zimo jdi už spát, už si s tebou nechcem hrát!“ vynesli opravdickou basu, která znázorňovala zimní čas.

Eva Sobotková

Sobota 23. února 2008 byla pro 48 dětí a vedoucích z Hrádku ve znamení výpravy na Mount Rádž čili na Žďár, kopec nad Hrádkem. Ráno se účastníci dozvěděli, že v okolí spadlo několik úlomků meteoritu a výzkumné středisko SIZVES žádá o pomoc při jejich hledání. Nejprve bylo třeba najít turistickou značku a tím i cíl cesty podle přiložené mapky. Po dvou hodinách a po výstupu na vrchol Mount Rádžu děti objevily místo, kde bylo 15 lesklých úlomků. Celý nález uložily do schránky, kterou jeden z vedoucích slíbil odvézt do Prahy. Na zpáteční cestě mimo přírodní rezervaci všichni akci vyhodnotili, rozdali si pamětní kartičky a pionýrské kalendářiky. V závěru se posedělo u táboráčku při dobrých špekáčcích. Jako táborníci se zachovali starší kluci, kteří při odchodu oheň zlikvidovali a uklidili celé tábořiště.

Vlasta Vasková

Hrádek

Brno

Kosmův prostor

V průběhu celého března probíhá soutěž webových stránek oddílů PTO Kosmův prostor, v níž je možné porovnat kvalitu internetové prezentace jednotlivých oddílů. Do soutěže se přihlásilo celkem dvanáct oddílů SPTO Brno. Oddíly PTO vedou své členy k všestrannosti, je tedy vhodné, aby i samotné oddíly byly všestranné. Mimo různých soutěží v tábornických dovednostech a sportovní zdatnosti vznikla i soutěž nová, nazvaná Kosmův prostor. Protože je březen měsícem knihy a internetu, bylo zorganizováno porovnávání webových stránek oddílů. Po loňské akci, v níž soutěžily oddílové kroniky a deníky jednotlivých členů, se tak jedná o další krok k rozvoji oddílů a jejich činnosti v různých směrech.

Soutěžní porotu nahrazují návštěvníci stránek, kteří mohou pro své favority hlasovat, nejvýš však jednou za hodinu. Nejlepší stránky pak budou veřejně ohodnoceny symbolickými cenami. V případě úspěchu celé akce budou probíhat i další ročníky, ne však nutně se stejným zaměřením. Informace o soutěži jsou na stránkách pto.pionyr.cz.

Petr Kolář

PS Boskovice nabízí volné termíny

v ubytovně v Boskovicích

Kapacita 20 osob + případné přistýlky.

K dispozici je společná ložnice, klubovna, kuchyňka, koupelna se sprchou, televize, video, internet. Topení plynem.

Možnost grilování, v blízkosti kryté lázně, zimní stadion, Moravský kras.

Nejbližší les 5 minut cesty.

Cena 40,- Kč za osobu a noc + energie. Podrobnosti a foto na stránkách pionyrboskovice.webz.cz

Začínáš vést oddíl? A znáš už odpověď na otázku:

Jak vychovávat?

Možná patříš mezi ty začínající vedoucí, kteří si nechtějí připustit, že by měli v oddíle někoho vychovávat. S dětmi chceš přece jednat kamarádsky, považuješ je spíše za rovnocenné partnery než za nějaké „chovance“ - pouhý objekt tvého působení. Nic proti tomu - styl tvé práce by měl být skutečně jiný než ten, který se odehrává v rovině nadřízený - podřízený. Jenomže jako vedoucí neseš morální i právní odpovědnost za to, co děláš.

S prominutím - v oddíle nemůže jít o nějakou „cohcárnu“ - tedy stav, kdy dovolíš všechno, protože si to děti přejí, ale ani o jednostranný „diktát“ z tvé strany. Do života dětí vstupuješ, ať chceš nebo nechceš, vedle rodičů a učitelů jako třetí dospělá autorita. Je v pořádku, že ji nechceš vytvářet pouhými zákazy a příkazy. Tou přirozenou a respektovanou autoritou se zkrátka musíš stát. V životě oddílu jsou totiž i pouhé okamžiky, kdy je dané rozhodnutí, včetně plné odpovědnosti za jeho dopady, jenom na tobě. Z tohoto pohledu jsi jednoznačně vychovatelem, který ručí za zdravý morální, citový a psychický vývoj i za zdraví a životy dětí.

Jak se stát „vychovatelem“?

Všechno, co v oddíle s dětmi děláš, by mělo mít „hlavu a patu“, nějaký smysl a účel. Jednotlivé schůzky přece nemůžeš programově lepit z náhodně volených činností. Děti by ti nejspíš brzy utekly jinam, protože i ony vnitřně cítí potřebu jistoty a pořádku v tom, co se děje. Improvizace je sice někdy nutná, ale nemůže být systémem oddílového života. Právě promyšlená, systematická a cílevědomá činnost z vedoucího (i instruktora) dělá vychovatele. Ve vztahu k dětem to nebudeš prezentovat jinak, než konkrétní činností. Postupem času by ses měl dopracovat k vytvoření oddílového programu, který se stane jeho filozofií, strategií i taktikou, uznávanou a vyhledávanou značkou, jak už jsme řekli v úvodu tohoto „seriálu“.

Odpověz si:

1. Jaké vlastnosti (povahové, charakterové, morální a volní) může podle tebe členství v tvém oddíle nějak ovlivnit?
2. Jak budeš reagovat na negativní signály z rodiny (například na zanedbávání povinné péče, ohrožování mravní výchovy apod.)?
3. Dáš dětem možnost, aby se ti vypovídaly, i když téma nebude vůbec souviset s činností oddílu?
4. Dokážeš dětem přiznat vlastní chybu, nebo se omluvit, třeba za nespravedlivé hodnocení či rozhodnutí?
5. Můžeš být pro děti příkladem? V čem určitě ano, v čem trochu méně a na čem musíš i sám, sama zapracovat?

Naslouchej dětem

Do práce „oddíláka“ se přece nepouštíš jen pro uspokojení svých zájmů! Skutečně máš na děti aktivně působit tak, aby to přispělo k rozvíjení jejich osobnosti, a to po všech stránkách. Z tvé strany však převážně půjde o působení „beze slov“, praktickými činy.

Možnost popovídat si s dětmi na nejrůznější témata však také využívej. Mají potřebu svěřit se, slyšet tvůj názor na věc zdánlivě nesouvisející s činností oddílu. Vytvoříš-li si s dětmi opravdu otevřený vztah, brzy se přesvědčíš, že tě nebudou brát „jenom“ jako vedoucího, ale především jako staršího kamaráda, který dokáže naslouchat, poradit, případně i podat pomocnou ruku.

Dej šanci všem

V běžné činnosti oddílu budeš děti poznávat postupně. Každého zvlášť a všechny dohromady. „Tahouny“ využívej, ale dávej stejnou šanci uplatnit se i „těm vzadu“. Povzbuzuj nesmělé, vyzvedávej ty, kteří dokážou s tvou pomocí překonávat sami sebe, odstraňovat nedostatky, napravovat chyby. Uč děti unést pocit vítězů, ale i smutek poražených. Nepěstuj „oblíbence“, nikoho nezatracuj. Vyžaduj přesné dodržování pravidel při hrách a soutěžích, nikomu nenadržuj. Přípravuj takové činnosti, aby možnost vyniknout dostal každý podle svých schopností, dovedností a možností. I o tom je výchova v oddíle.

Dokážeš být příkladem?

Děti velice ochotně napodobují jednání a chování dospělých, mladší se „opičí“ po starších. Buď jim dobrým příkladem, který není špatné kopírovat. Třeba v tom, že držíš slovo, přiznáš chybu, dokážeš se omluvit, jednáš na rovinu. Také v tom, jak se oblékáš, jak o sebe pečuješ, jak mluvíš, jak žiješ i mimo oddíl. K tomu patří i to, jak s dětmi formuluješ a prezentuješ příslušnost k Pionýru při užívání pionýrského oblečení, znaku, i dalších společných pionýrských jednotlicích prvků a nakolik dovedeš členy oddílu získat pro účast na pionýrských akcích a v pionýrských soutěžích (což ostatně každému oddílu vždy především pomohlo).

Zdá se ti to nesnadné, nebo dokonce idealistické? Jasně že byl vykreslen portrét ideálního vedoucího. Jsme lidé chybující a nedokonalí, každý máme vedle kladů i záporny. Proto se poctivě snaž k onomu ideálu se co nejvíc alespoň přiblížit. Hlavně však dělej „oddíláka“ tak, aby ses za svou práci nemusel stydět nejen před dětmi, ale ani sám před sebou.

Mirek

Jak chodit?

Všichni sice první kroky zvládáme jako malí prckové, ale jak jsme na tom s technikou chůze v různém terénu, její rychlostí, zásadami společného bezpečného přesunu (třeba po silnici)?

Tempo pochodu

Určují je buď „nejslabší“ nebo nejmladší členové oddílu. Účelem výpravy není trhat časové ani kilometrové rekordy. Nejde o to, abychom její účastníky zcela fyzicky vyčerpali, aby si museli sáhnout až na dno vlastních sil. Pomalá chůze je však také únavná.

Délka pěší trasy, členitost terénu, s tím spojená náročnost pochodu a potřebný čas ke zdolání „čisté“ kilometráže na straně jedné - trénovanost účastníků, jejich fyzické předpoklady na straně druhé určují, jak rychle bychom měli jít.

Zpočátku volíme pomalé tempo. Potřebujeme se zkrátka a dobře „rozchodit“, najít svůj rytmus chůze. Pravidelný krok je základem dlouhé výdrže. Vybranou trasu bychom měli ujít tak, abychom v jejím cíli měli stále dostatek sil.

Přestávky

Asi tak po každé hodině chůze by měla následovat přestávka na odpočinek. Stačí 10 - 15 minut. Přestávka na hlavní jídlo (oběd) musí být naopak delší - alespoň půl hodiny. Minimálně hodinovou pauzu budeme potřebovat, pokud si vaříme oběd sami. Batohy při odpočinku odložíme. Pokud to místo umožňuje, je dobré, aby si děti lehly na záda, nohy na chvíli zvedly nahoru a opřely si je třeba o strom. Mohou si také zout boty, případně i sundat a vyvětrat ponožky.

Překážky

Překážky na cestě pokud možno obcházíme. Neměli bychom se zbytečně vysilovat přelézáním padlých stromů, není-li

to vyloženě nezbytné. Vždy se snažíme najít možnost snazší, hlavně bezpečné cesty.

Namáhavou chůzi do kopce si usnadníme, když si založíme ruce za zády, sepneme dlaně, mírně se předkloníme a děláme krátké kroky. Zvlášť strmý kopec se těžko zdolává přímou chůzí (kolmo k terénu). Je lepší postupovat nahoru mírnými úkroky, jejichž dráha se mírně klikatí.

Cesta z kopce někdy může „pěšáky“ svádět k běhu. Je to nebezpečné, hrozí pád a následné zranění. Proto je učte, aby zvláště z prudkého kopce scházeli pomalými, krátkými kroky. Sestupovat by měli nepřímo, natočení bokem ke směru sestupu. Kde je to možné, měli by se na zvlášť strmém svahu při sestupu současně přidržovat kmenů, skály, případně zábradlí, je-li k dispozici.

Při chůzi proti silnému větru děláme malé kroky, po větru dlouhé - šetříme silami. Za velké mlhy nebo v bouři v cestě nikdy raději nepokračujeme a hledáme vhodný - i provizorní úkryt.

Pitný režim

Během pochodu bychom neměli nadměrně pít. To vyvolává pocení, které vyplavuje z organismu sůl a minerály a organismus se oslabuje rychleji. Naučte děti pít po doušcích. Pokud mají dostatečnou zásobu vody, stačí, když si jen vypláchnou ústa. Velice nezdravé je během chůze jíst.

Po veřejných komunikacích...

Trasa pochodu nevede vždy jenom lesem, přes pole, ale také po silnicích. Zde bezpodmínečně dodržujeme pravidla pěšího přesunu po komunikaci. Není-li k dispozici chodník, děti jdou po levé krajnici v zástupu. V čele jde vedoucí, zástup uzavírá rovněž dospělý nebo instruktor. Nemělo by docházet k „roztrhání“ zástupu tak, aby se po silnici přesunovaly skupinky dětí bez nutného dozoru. Ten, kdo přesun vede, musí volit vhodné tempo chůze. Neustále sleduje, zda se oddíl po silnici přesunuje skutečně vcelku. Ten, kdo zástup uzavírá, pomáhá vedoucímu v čele tím, že povzbuzuje „odpadlíky“ a dává signál k případnému zastavení. Za tmy se oddíl po silnici přesunuje s pomocí světelného označení: vpředu je nesen bílé, vzadu červené světlo.

Mirek

Jak na CETEH (7) – Kostýmy, hábity, oblečky...

Připomenuli jsme už v minulých číslech příbuznost dlouhodobých her s dramatickými útvary divadelních představení i televizních seriálů. Připomeňme si také, že s dětmi si nejen hrajeme „na něco“, ale i na „někoho“. A má-li hra být důvěryhodná, musí být i pravděpodobná, neboť se v ní stáváme „jako“ lovci mamutů, indiány, čaroději, mušketýry či kosmonauty, atd. atd.

S tím jistě souvisí, jak při dlouhodobé hře vypadají její „herci“, čili účastníci, vedoucí, instruktoři i děti, jak jsou oblečeni a vybaveni. Čtenáři Mozaiky si jistě vzpomenu na loňskou celoroční hru Signály z vesmíru, v níž jedním z úkolů oddílů bylo vyrobit kosmický skafandr. Stačil jeden „ukázkový“, v němž se dalo chodit. Bylo by ovšem nepraktické, aby se při nějaké kosmické hře celý tábor převlékal do skafandrů a logičtější je připravit etapy hry tak, aby se v kosmickém oblečení zjevil jen někdo a někdy, třeba jen při zahájení nebo ukončení hry (tábora). Podobný problém vznikne vždy, zvolíme-li herní motiv náročný na oblékání účastníků.

Výhodu mají motivy z primitivního života starověkých nebo indiánských kmenů, ale i z období středověku, kdy se ještě lidé moc náročně neoblekali, stačily jim nějaké kůže, cáry látek, hábity a různé ozdoby (indiánské čelenky, na nichž počet i barvy per označovaly i role a funkce v jejich kmenech, nebo různé dřevěné či kovové přívěsky, či bižuterie, plnicí stejnou roli). Středověcí prostí lidé nosili jednoduché haleny, prosté kalhoty, pláštiky a nějaké záplaty a trhlíny nevadily. Náročnější už bylo oblékání rytířů, šlechticů, válečných hejtmanů, princů, princezen - jenže to už jsou role spojené i s funkcemi vedoucích, kteří si jistě umí poradit.

Zkušenost ukazuje, že herní oblečení zejména pro dětské účastníky by nemělo být finančně ani výrobně náročné. Nepomáhá ani dobrá spolupráce s rodiči, protože něco ušít doma už dnes umí málokterá babička, natož maminka. Užitečné (i výchovně) je, pokud se aspoň starší děti podílejí na zhotovení svého herního obleku (i dalších pomůcek) samy. To, co souvisí s funkčním herním označením, oceněním a odměnami účastníků hry by naopak měl být vlastně dar, který by měli zajistit organizátoři „velké hry“, tedy vedoucí.

Krtek

„Připadal jsem si tam jako komik,“

popsal před plzeňským soudem klatovský instalatér Josef P., jak mu bylo, když loni vešel do banky v Dobřanech a s lístečkem „vydejte mi peníze, nechci vám ublížit“ obešel postupně několik přepážek, než se ho jedna z pokladních opravdu lekla a dala mu 40 tisíc korun; soud zohlednil tehdejší situaci pana Josefa - po rozvodu, smrti tříleté dcerky a bankrotu firmy potřeboval peníze na péči o umírající matku - a jeho loupež, po které byl ihned dopaden, potrestal dvouletou podmínkou.

• Ředitel Národní galerie Milan Knížák představil ve svém rozhovoru pro Hospodářské noviny způsob, jak chtěl v šedesátých letech modifikovat vysílání Československé televize: „Otočil bych třeba hlasatele hlavou dolů“. Výborný nápad, ne?

• Tomáš Verner se stal zlatým krasobrušlařem na mistrovství Evropy. Češi v tomto sportu neoznámali úspěch dlouhá léta. Blahopřejeme a ty krásné japonské fanyanky mu od srdce přejeme.

• Prázdný ohlásil rekordní prodej piva. Škoda, že je u nás Plzníčka o pětinu dražší než v sousedním Německu. Poměrem průměrné mzdy či kupní síly obyvatelstva to asi nebude. To bychom si snad stihli všimnout.

• Česká filharmonie oznámila jméno nového šéfdirigenta, který převezme od sezony 2009/2010 taktovku po Zdenku Mácalovi. Bude jím Izraelec Eliahu Inbal. Zdeněk Mácal byl šéfdirigentem České filharmonie pět let (2003–2008), jeho éra je hodnocena jako úspěšná, orchestr podnikl řadu zahraničních turné, koncerty i nahrávky byly kladně reflektovány kritikou.

Podle čínského kalendáře je letošní rok rokem krysy. Příští rok bude rokem vola. Tento vývoj, neznaje východních souvislostí, raději nechává redakce bez komentáře.

• Krouží-li na obloze, vysoko nad špičkami nejvyšších borovic, připomíná svou majestátností krále, který vládne nebi nad Evropou. Hnízdí ve všech zemích Evropské unie, s jednou jedinou výjimkou: tou výjimkou je Česká republika. Orel skalní, dravec s rozpětím křídel kolem dvou metrů, u nás vyhnul vinou člověka. Po více než sto letech se teď díky projektu Návrat orla skalního do České republiky a za finančního přispění generálního partnera, minerální vody Mattoni, do naší země vrací.

• Přes 50 tisíc použitých mobilních telefonů odevzdali do konce ledna zákazníci T-Mobile, oznámila firma. Za každý odevzdaný telefon T-Mobile nabídne jeden „recyklik“ - dvousetkorunovou poukázku na nákup nového telefonu, kreditu, nebo příslušenství. Celkem jich tedy rozdál za víc než 10 milionů korun.

Bundestag v Berlíně vzdal počtu českých židovské spisovatelce Lence Reinerové. Její slova zazněla na půdě německého Bundestagu, aby připomněla nezměrné zločiny nacismu - ty konkrétně připravily Reinerovou o jedenáct příbuzných. Přítomen byl prezident Horst Köhler, vláda v čele s Angelou Merkelovou i mladí evropští studenti. Zdravotní stav jednadvadesátileté autorky dovo-

lil sledovat tento akt pouze v přímém televizním přenosu u německého velvyslance v jeho pražském bytě. Redakce Mozaiky připomíná, že knížky této poslední německy píšící české autorky vydává nakladatelství Labyrint, pionýra Joachima Dvořáka.

• Zpěváci Daniel Landa a Lucie Vondráčková zvítězili v letošním ročníku hudebních cen televize Óčko. Objevem roku se podle diváků stala kapela Airfare, skupinou roku Chinaski. V kategorii klip roku zvítězila Aneta Langerová s písničkou Malá mořská víla.

• Vědci objevili, že hloubková elektrická stimulace mozku může oživit paměť i lidem trpícím senilitou či Alzheimerovou chorobou. To zní nadějně i pro některé dříve narozené pionýry.

• V těsné vzdálenosti 500 tisíc kilometrů minulá Zemí planetka 2007 TU24 a zamířila k souhvězdí Velké Medvědice. Uff! Raději nevědet.

• Americký kavárenský gigant Starbucks otevřením svého prvního tuzemského provozu na místě bývalé Malostranské kavárny v Praze přišel i do Česka. Mí Američané mi rozumějí.

• Před více než čtyřmi desítkami let prorazili Beatles prakticky do všech hitparád na světě, nyní si razí cestu i vesmírem. Na svědomí to má americký Národní úřad pro letectví a vesmír (NASA), který v rámci oslav 50. výročí svého založení posílá do kosmu píseň této legendární liverpoolské čtveřice Across the Universe.

Dáváte v zimě za okno zrní pro ptáčky? Díky této stravě navíc budou mít pravděpodobně na jaře více mláďat, než ptáci hledající potravu na zasněžených polích, zjistili vědci. Dobře živení ptáci totiž mohou mít ptáčata dříve, potomci jsou silnější a první týdnů jich přežije více. „Krmení umožňuje ptákům zvýšit výkonnost,“ oznámili britští výzkumníci. Navíc mají ptáci díky zrní od lidí v jednom hnízdě v průměru o jedno vejce více než ostatní opeřenci.

V Čechách vyšla zajímavá kniha mladého německého autora Daniela Kehlmana Vyměrování světa. Pojednává o konci 18. století a dvou německých vědcích (pionýrech objevů) Alexandru von Humboldtovi a C. F. Gaussovi. Autor nezaújme čtenáře napínavým dějem, ani odhalováním záhady, ale strhne jej naprosto stylem vyprávění. Přitom jde o styl, který na sebe nijak nepoutá pozornost a pro nás zůstává záhadou, jak se to autorovi povedlo. Patrně pan Kehlmann objevil způsob psaní adekvátní jedenadvacátému století. Je také rafinovaně vtipný: jeho humor spočívá především v nečekaném načasování. Zejména anglosaští kritici v této souvislosti kvihovali, že z Německa konečně vzešel román, který je skutečně humorný. Stal se bestsellerem ve 43 zemích.

Z Ústředí Pionýra

• V průběhu února se naše pracoviště zčásti vyprázdnila. Většina odborných pracovníků Ústředí totiž vyjela se svými oddíly a skupinami na zimní tábory. Někteří si prý ani moc nezalyžovali, jiní, zejména ti, kteří vyrazili do Krkonoš na pionýrskou základnu Jizera si však lebedili, že sníh našli a ani si ho nemuseli vozit zdaleka.

• Do horkých krajín Izraele a Palestiny se vypravil ve službách Pionýra a IFM-SEI Jirka Let. Naštěstí nenarazil na žádné teroristy, zato na sympatické přátele. O tom, že všechno je trochu jinak, než se člověk může dozvědět z našich i jiných médií, píše i v této Mozaice.

• Krtek, odpovědný redaktor Mozaiky, se zahloubal do pionýrské historie natolik, že chvillemi neměl čas na další redigování. S úžasem si nakonec i vzpomenu, že v únoru roku 1957 se stal jako žák osmé dě pražské školy na Hanspaulce zástupcem oddílové vedoucí sedmé bě. Dovedete si asi představit, jak to dopadalo...

• Ministr školství Ondřej Liška debatoval i s představiteli Pionýra. O tom, že je pochválil a za co, se dočtete také v tomto čísle.

• V půli února se sešlo Redakčního střediska Pionýra, čili vlastně hlavní autorský tým Mozaiky v počtu sedmi tvůrců. Hlavním projednávaným tématem byl výhled publikační činnosti na rok 2008 a další období. Reč přišla na závěry Obsahové konference Pionýra „Poselství 2006“, které se vázaly k Mozaice Pionýra a na to, jak již byly splněny (grafická proměna, změna v organizaci práce), či co dělat pro to, aby byly plněny. Protože podnětů a připomínek ke zlepšení kromě občasného nářku, že „to za moc nestojí“ příliš není, porovnáváme obdobné časopisy a hledáme podněty a zajímavá témata.

red

Nejen katolická církev si letos připomíná 1100 let od narození sv. Václava, vévody a patrona zemí českých. Při této příležitosti se autor Kaleidoskopu zapořl do Nohavicovy písně o knížeti Václavovi a jeho bratru Boleslavovi, sto dvacetí párech volů a uvědomil si, jak to v té naší historii není jednoduché ani v těch sousedských vztazích.

kaleidoskop připravil Lee

K prevenci dětských úrazů na hřištích a v tělocvičnách

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy připravilo užitečnou metodickou informaci, která má pomoci předcházet úrazům způsobeným závadami či špatnou údržbou náradí a náčiní ve sportovních zařízeních, na dětských hřištích a v tělocvičnách. Tato metodická informace doporučuje postupy, které vedou k zajištění prevence ochrany zdraví a bezpečnosti při užívání zařízení. Je doporučením i pro občanská sdružení vyvíjející činnost v oblasti sportu a jiných pohybových aktivit, pro provozovatele všech zařízení i jejich statutární zástupce. K dispozici ke stažení je na stránkách MŠMT www.msmt.cz/sport/metodicka-informace.

Poplatky ve zdravotnictví a tábory - stanovisko Ministerstva zdravotnictví

Od letošního roku se zavádějí regulační poplatky ve zdravotnictví. Podle zákona se vztahuje placení poplatku i na děti do 18 let, přičemž jako plátce v něm figuruje zákonný zástupce dítěte.

Jak se tento paragraf promítne do praxe? Zejména zajímavá je otázka, kdo bude plátcem poplatku v případě, že dítě využije služeb veřejného zdravotnictví během tábora? A jak to bude v případě dětí z dětských domovů, se kterými řada sdružení pracuje? Poslali jsme dotaz tiskovému mluvčímu Ministerstva zdravotnictví, aby nám osvětlil správný postup z pohledu zákona.

Odpověď Ministerstva zdravotnictví se drží přesně znění zákona. Děti z dětských domovů jsou od poplatků osvobozeny (vyjma doplateků za léky), takže je neplatí, pakliže mohou osvobození řádně doložit. U dětí z rodin je z právního hlediska zodpovědnost za uhrazení poplatku na straně zákonných zástupců (tedy zpravidla rodičů). Praktické provedení při táborech je zcela na dohodě organizátorů tábora s rodiči. (V případě zájmu můžeme zaslat celé znění odpovědi.)

K problematice odpadních vod na táborech

Táborová činnost znamená nejenom nesmazatelné zážitky pro dospělé i dětské účastníky, ale také nesmazatelné stopy v podobě různých odpadů v okolní přírodě. Sdružení dětí a mládeže se chovají k přírodě ohleduplně a často do základu svých pedagogických programů mají zasazenu filosofii vztahu k přírodě.

Přesto je otázka odpadů, doprovázející nejrůznější lidskou činnost, nepochybně důležitá a neunikla pozornosti zákonů a těch, kteří na dodržování zákona dohlížejí. Minulý rok vzbudila zájem veřejnosti novelizace zákona 254/2001 o vodách.

Na program pracovní skupiny Stát se proto dostala zejména problematika výkladu zákona, aplikovaná na produkování tzv. odpadních vod na dočasných letních táborech na „zelené louce“. Tedy tam, kde nejsou pevné stavby s přívodem vody jako umývárny, kuchyně a splachovací toalety. Ministerstvo životního prostředí na základě série jednání vypracovalo výklad, že takové tábory podle paragrafů zákona odpadní vody neprodukují a nemusejí tedy zavádět opatření k jejich zneškodňování. (V případě zájmu můžeme zaslat celé znění výkladu.)

Jakub

Napsali o týrání dětí

Z webu Fondu ohrožených dětí www.fod.cz

V ČR je na 40 000 týraných dětí

Podle odborných odhadů je v České republice týráno až čtyřicet tisíc dětí. V naprosté většině případů však není odhaleno a trvá po celé dětství dítěte, které obvykle není schopno samo se dovolat pomoci. Kolem padesáti dětí ročně u nás na následky týrání a špatného zacházení umírá. Smrtelnými následky jsou nejvíce ohroženy děti kojeneckého a batolecího věku, a to vzhledem ke své zvýšené zranitelnosti a naprosté bezbrannosti. Týrané děti často vůbec nechodí ven ani nenavštěvují žádná kolektivní zařízení. Většinou unikají i lékařskému dohledu. Zdraví a život týraného dítěte tak závisí na všímavosti okolí a včasné oznámení skutečností, které týrání nasvědčují. Nyní to již není jen povinnost morální, ale i právní, s možností trestního postihu za její zanedbání.

V širším slova smyslu je za týrání považováno i hrubé zanedbání péče o dítě, pohlavní zneužívání, rozvodová traumata a rovněž tzv. systémové týrání (týrání systémem, vytvořeným na ochranu dětí - nevhodnými přístupy a špatným rozhodováním), viz též stránky www.fod.cz Případy I a Případy II.

Oznamovací povinnost

S účinností od 1. 1. 1994 platí ohledně trestného činu týrání svěřené osoby oznamovací povinnost, jakož i povinnost přikazít jeho páčání. To lze učinit i včasným oznámením. Ten, kdo tuto povinnost nesplní, se sám dopouští trestného činu (s trestní sazbou až na tři léta odnětí svobody). Oznámení je nutno učinit orgánům činným v trestním řízení - policii nebo státnímu zastupitelství. Oznamovatel je povinen pravdivě sdělit skutečnosti, které týrání dítěte nasvědčují, aniž by odpovídal za to, zda se spáchání činu podaří prokázat. U trestného činu pohlavního zneužívání platí povinnost přikazít jeho páčání. Povinnost přikazít páčání trestného činu lze učinit i jeho včasným oznámením orgánům činným v trestním řízení (viz §§ 167 a 168 trestního zákona).

Oznámení je možné provést i anonymně, je však vhodné mít doklad o učinění oznámení (např. poštovní doklad o odeslání doporučené zápsky). Souběžně je nutno informovat i orgán sociálně-právní ochrany dětí. Můžete se obrátit i na některou neziskovou organizaci.

„Týrání“ z hlediska trestního zákona

Za „týrání“ ve smyslu trestního zákona se považuje zlé nakládání se svěřenou osobou, vyznačující se vyšším stupněm hrubosti a bezcitnosti a určitou trvalostí, které postižená osoba pro jeho krutost, bezohlednost nebo bolestivost pociťuje jako těžké příkoří. Skutečnost, že nemluvně pociťuje jednání pachatele jako těžké příkoří, lze vyvodit např. z jeho nářku a úlekových reakcí. Trvalost pachatelova jednání je nutno posuzovat v závislosti na intenzitě zlého nakládání; není nutné, aby šlo o jednání soustavné ani aby vznikly následky na zdraví.

V praxi se nejčastěji vyskytuje týrání fyzické, spojené prakticky vždy s týráním psychickým, přinejmenším ve smyslu obav z dalšího týrání. Není však vyloučeno ani týrání pouze psychické - zavírání do temné místnosti, deptání dítěte výhrůžkami, nadávkami, vzbuzováním strachu, výsměchem apod.

Formy týrání

Nejčastější formou týrání je surové bití rukama, pěstí, opaskem, prutem, gumovou hadicí a jinými předměty, kopání, mlácení hlavou o zeď, trhání vlasů, pálení cigaretou, popálení o rozpálená kamna či jiný spotřebič, opáření, svazování, topení, dušení, prudké třesení s malým dítětem, házení s ním do postýlky či po místnosti a odpírání stravy. Za týrání se považuje i opomenutí osobní péče, k níž byl pachatel povinen, jestliže svěřená osoba nebyla vzhledem ke svému věku schopna sama se o sebe postarat - např. zanedbání hygieny dítěte s následkem těžkých opruzenin, neposkytování dostatečné a přiměřené stravy apod.

Pipeova ZÁSANA

aneb dobrá rada nad zlato

Jestli si myslíte, že tohle je nějaký rébus nebo přesmyčka, tak jste vedle! Je to název mé rady a vymyslel jsem ho vlastní psí hlavou, jako že se Pionýrský pes jmenuju. Ale v tom to právě vězí, tedy v tom mém jménu. Já vlastně žádné nemám, ale občas mi někdo řekne takovou zkratkou PiPe.

Ale nejde jen o to mé jméno, leckterý pionýr i vedoucí či instruktor třeba ani neví, že existuju! A tak jsem se rozhodl vstoupit na Tržiště a přiložit tady packu k dílu. Hadži s tím souhlasí.

Takže znáte první slovo z titulku.

A co je ta ZÁSANA? To je zase mnou vymyšlená zkratka pro Základní Sadu Nářadí, kterou by nejen každý správný kluk i šikovná dívčina, doma mít měli. Já tvrdím, že i každý oddíl! Co když...?! Zkrátka, když potřebujete něco menšího udělat nebo opravit. Třeba jen utáhnout povolený šroubek, zatlouct hřebíček pro obrázek, uvolnit maticku...

Zkusím vám vyjmenovat několik druhů nářadí, a vy se zase snažte určit, které do ZÁSANA nepotřebujete.

1. Kladívko..... ano - ne
2. Kleště štípací..... ano - ne
3. Šroubovák plochý..... ano - ne
4. Šroubovák křížový..... ano - ne
5. Hasák..... ano - ne
6. Kleště kombinačky ano - ne
7. Rašple různé ano - ne
8. Svářečka ano - ne
9. Pilníky jemné ano - ne
10. Nožik na řezání ano - ne
11. Zkoušečka el. napětí..... ano - ne
12. Izolační páska ano - ne
13. Malý svěrák..... ano - ne
14. Francouzák ano - ne

Já bych se doma asi obešel bez hasáku, rašplí (= „pilníky“ na dřevo), svářečky a francouzáku. Což není jistý druh polibku, ale nářadí. Jako modelář bych si však pořídil jemné pilníky a malý svěrák, který se připevní na stůl, když ho potřebujete, a takový ten vysouvací nožik na papír.

Abyste si takové základní nářadí pořídili, nemusí být nákladné. Bývá někdy v kufříku, což je praktické i na uložení.

Pionýrský Pes

PS Boskovice nabízí:

Táborová základna Uhřínov u Velkého Meziříčí je k zapůjčení od 15. 8. 2008.

Kapacita až 85 lidí.

K dispozici jsou stany Osada, stanové městečko vedoucích, vodovodní přípojka, vybavená kuchyň.

Cena 20,- Kč za osobu a noc.

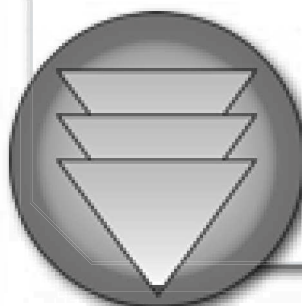
Podrobnosti a foto na stránkách pionyrboskovice.webz.cz

Krajská Přírodovědná stezka

25. - 27. 4. 08. se uskuteční krajské finále Přírodovědné stezky na Moldavě v Krušných horách. Pořádá ji a všechny zájemce srdečně zve PS Dubí.

Další informace a přihlášky

na VACEKJARA@seznam.cz

Pionýrský Sedmikvítek

V lednu proběhl v Městské sportovní hale v Jablonci nad Nisou již 14. ročník celostátní soutěže mladých tanečníků a tanečních skupin - Pionýrský Sedmikvítek - Tanec 2008.

Všechno začalo v pravé poledne společným nástupem soutěžících. Na parket postupně přitancilo téměř 450 tanečníků z více jak dvaceti tanečních oddílů, škol a jiných uskupení a odstartoval maratón téměř sto deseti tanečních vystoupení. Soutěžilo se v kategoriích: Formace společenských tanců, Formace klasických tanců, Disco sólo, Disco team, Hip hop sólo, Street dance team, a to vše v dětské, juniorské a hlavní kategorii.

O tom, kdo zvítězí, rozhodovala porota složená z opravdových odborníků. Mezi pěti porotkyněmi a jedním porotcem bylo možno nalézt mistry republiky, mistry světa, majitele tanečních škol a mezinárodní rozhodčí.

Kolektiv organizátorů

republikové finále Tanec 2008

Výsledky

Bylo rozdáno 40 pohárů a další odměny. Zde jsou alespoň vítězové jednotlivých kategorií:

- Formace společenských tanců - děti: TS Dancestep, Jaroměřice nad Rokytnou,
- Formace společenských tanců - junioři: TS Dancestep, Jaroměřice nad Rokytnou,
- Formace klasických tanců - děti: Motus, Třebíč,
- Formace klasických tanců - junioři: Impress, Třebíč,
- Formace klasických tanců - hlavní: Motus, Třebíč,
- Disco sólo - děti: Eliška Jelínková, Tišnov,
- Disco sólo - junioři: Michaela Wedrichová, mimo kluby,
- Disco team - děti: TS Nicola´s Dance, Karviná,
- Disco team - junioři: Nicola´s Dance Unico, Karviná,
- Disco team - hlavní: TS Together, Tišnov,
- Hip hop sólo - děti: Zuzana Stárová, Liberec,
- Hip hop sólo - junioři: Tereza Jirotková, Dubí,
- Hip hop sólo - hlavní: Andrea Vernerová, Ústí n. L.,
- Street dance team - děti: VIVAjump, Dubí,
- Street dance team - junioři: Motus, Třebíč,
- Street dance team - hlavní: Dance4you, Liberec.

Ty nejlepší mohli vidět v Praze i diváci letošního koncertu Děti dětem.

Hlediště bylo stále plné a končili jsme v přijatelných devět večer. Organizace se zúčastnily téměř všechny pionýrské skupiny Libereckého kraje, ale jmenovitě se sluší poděkovat Pavle Machové a Jindřišce Bornové, které na sebe vzaly hlavní díl práce.

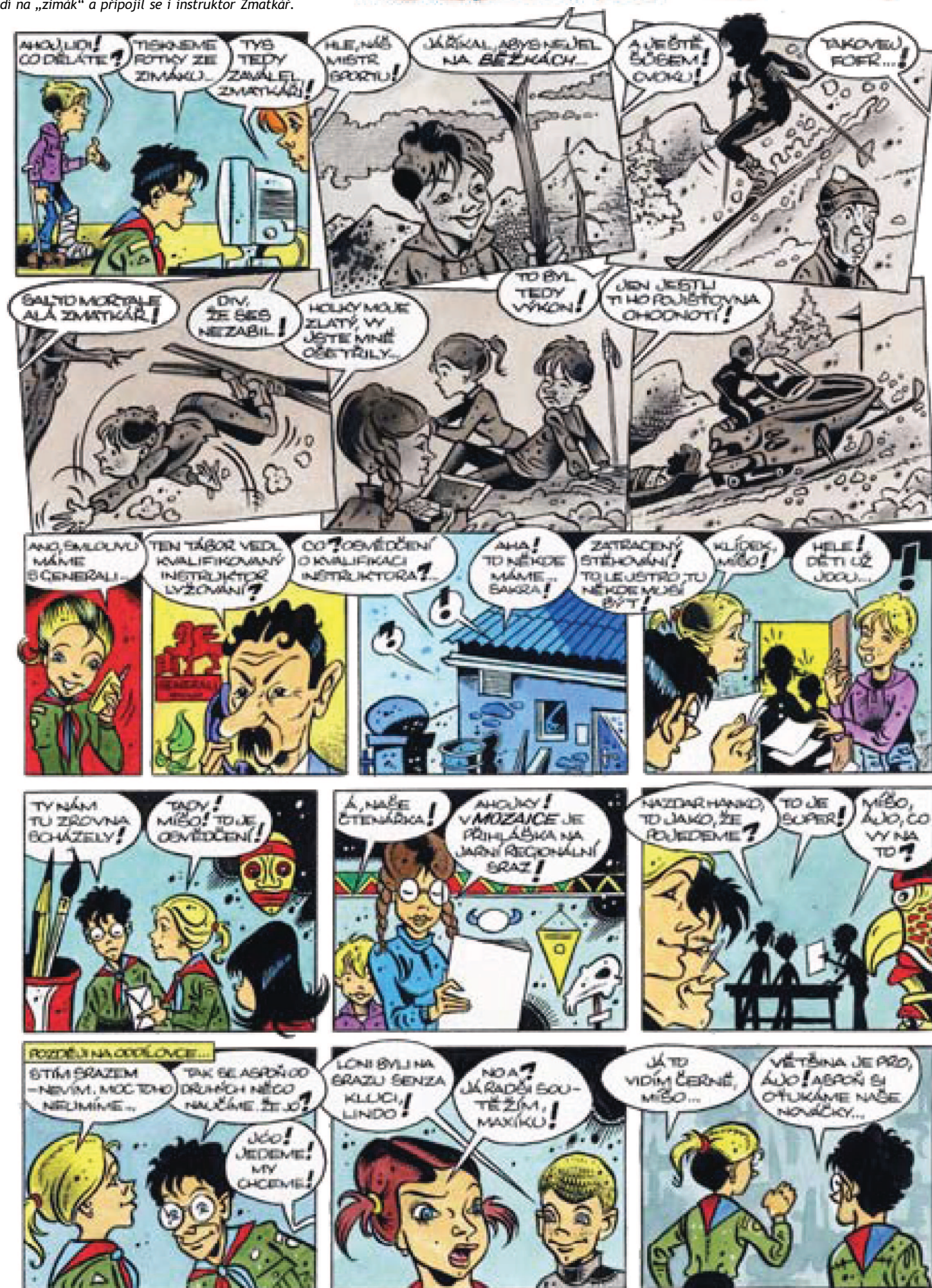
SILNÁ PĚTKA

ÚRAZ

Lvičata získala od místní rady zastupitelstva mimořádný příspěvek na rekonstrukci klubovny. Oddíl odjíždí na „zimák“ a připojil se i instruktor Zmatkář.

NÁVĚT: KAREL KOTÍČKA ©
SCÉNÁŘ: VLASTISLAV TOMAN ©
KRESBY: JAR FILÍPEK ©

Příště: Lvičata se vydávají na turistický sraz. Některým se moc nechce, bojí se, že nemusí uspět v náročné soutěži družin...

Fakta o vývoji pionýrského hnutí v České republice 1949 – 1990

► Ilustrace z knihy vedoucího pionýrů, 1952

O Pionýru stále přežívá mnoho mýtů i nepravd. Zní hlasy, že šlo jen o totalitní nástroj na křivení dětských duší. Jeden vzpomíná na nudné schůzky ve třídě, dalšímu někdo pohrozil, že nebude-li pionýrem, nedostane doporučení k dalšímu studiu... Mnozí ale našli mezi pionýry kamarády na celý život, naučili se mnoho užitečného a vzpomínají na své pionýrské dětství a mládí jako na poctivý základ svého dnešního života.

Bezradnost občas provází i naše vnitřní vnímání minulosti pionýrství: Co když ti, kdo pro nás nemají vlídného slova, přece jen mají pravdu? Mozaika se v minulých ročnících zabývala pionýrskou historií v seriálu Kořeny. Dnes uvádíme souhrn toho, co bylo a jak, s určitým rizikem, že zkratka nedává prostor postihnout podrobnosti či nuance.

Březen je pro to příhodný čas - je to právě 40 roků ode dne vyhlášení samostatné organizace Pionýr (viz dále březen 1968).

Periodizace

Důležité je mít na paměti časové úseky, které tuto část historie provázejí. Dnes totiž každý řekne: „Chodil jsem do Pionýra a ...“ Je možná pochopitelné, že neřká: „Chodil jsem do Pionýrské organizace Československého

svazu mládeže a ...“, už jenom kvůli délce, obecně to byl prostě pionýr. Ovšem je vážně nezbytné onu základní periodizaci znát - pak se totiž lze lépe orientovat, uvádět důkazy, zkrátka - člověk ví své:

1949 - 1968 - období tzv. jednotné organizace dětí a mládeže: 1949-1950 Pionýrská organizace Junáka, 1950 - 1968 - Pionýrská organizace Československého svazu mládeže;

1968 - 1970 - období rozmanitosti: Pionýr byl jednou z 18 uznaných dětských a mládežnických organizací;

1970 - 1989 - období tzv. jednotné organizace dětí a mládeže, dětský prvek označovaný jako relativně samostatná součást SSM: 1970 Pionýrská organizace ČSSR, 1970-1989 Pionýrská organizace Socialistického svazu mládeže.

POJ a PO ČSM

Pionýrská organizace Junáka (POJ) byla vyhlášena na slučovací konferenci v dubnu 1949, kdy vznikl Československý svaz mládeže (ČSM). Proto byl 24. duben, (zcela oficiálně do r. 1989) připomínán jako Den čs. pionýrů. Stejně datum se váže i ke světovému patronu skautů - svátku sv. Jiří.

„Junák je dětskou organizací Československého svazu mládeže. Jeho členy jsou chlapci a děvčata ve věku do 15 let. Aby Čs. svaz mládeže zajistil lepší spolupráci dětské organizace se školou, bude zakládat vedle dosavadních místních oddílů Junáka pionýrské oddíly Junáka (POJ) na národních a středních školách.

Pionýrské oddíly Junáka jsou pomocníkem naší jednotné školy ... Oddíly vedou členové ČSM...“ (Z Věstníku Ministerstva školství, věd a umění z 15. května 1949).

„...Zakládání pionýrských oddílů na školách bylo schváleno výnosem ministerstva školství, věd a umění pod číslem 60.509-I z 28. IV. 1949... Ve výnosu je uvedeno, že Junák je dětskou organizací Čs. svazu mládeže, dále jsou v něm otištěny zásady a upozornění na to, že zakládat pionýrské oddíly Junáka smějí jen členové Čs. svazu mládeže, kteří se prokáží u ředitele školy potvrzením krajského výboru Čs. svazu mládeže...“ (Z publikace: Zakládáme pionýrské oddíly, vydal ÚV ČSM, říjen 1949).

Pionýrská organizace Československého svazu mládeže (PO ČSM) má tento název od r. 1950. Vytvoření jednotné organizace bylo reakcí na dříve velmi kritizovanou roztržičnost hnutí dětí a mládeže. Činnost PO byla nově svázána se státní institucí - školou, již reformovanou na tzv. jednotnou. Přineslo to na mnoha místech potřebné zázemí, ale současně tím organizace ztratila mnoho přirozených spojitostí, jakoby došlo k uzavření hnutí a následně omezení přirozeného rozvoje, které by i jiné prostředí než pouze školní přinášelo.

Mnozí mladí a dospívající se tehdy stali pionýry i s důvěrou, že to tak je správné. Část junáků se připojila v duchu Svojskovského principu loajality ke státu a národu (A. B. Svojsík: *Základy Junáctví ve výkladu skautských zákonů*). Věřili, že budou moci pokračovat při respektování ideového zaměření nové organizace. Mnozí podpořili vznik ČSM a POJ z touhy po právu dětí a dospívajících spolurozhodovat o činnosti a nechuti podřízovat se vůdcovskému systému skautingu, požadovali laicitu organizace, nesvázanou s náboženstvím, zejména s katolicismem, koedukaci v oddílech a více různorodé zájmové činnosti.

Dr. Jaroslav Šturma, místopředseda ČRP 1968-69 v publikaci „Co se událo a o co šlo v pionýrské organizaci v letech 1967-1969“ uvádí: „Chtěli jsme se volně sdružovat, cestovat, poznávat svět, pomáhat si a rozumět navzájem. Nechtěli jsme politické strany, jejich volební dohadování, vzájemnou nevraživost. Myšlenka jednotné organizace mládeže nám vyhovovala. Heslu: „V jednotě je síla“ jsme rozuměli, totalitní režim jsme považovali pádem fašismu za navždy znemožněný. Byli jsme skoro všichni velice zpolitizováni, věci veřejné nás zajímaly, četli jsme noviny, chodili na schůze, abychom tam diskutovali co dál, je-li lepší spojení s USA či se SSSR. Mnozí uvěřili, že budoucnost lidstva je v komunismu, skoro všichni pak, že v socialismu. Pak přišel rok 1948, obratná politika KSČ vůči mládeži,... Vzniká celostátní ČSM místo čtyř svazů mládeže v roce 1949 a jeho odnož - pionýrská organizace se sídlem v základních školách...“

Doc. PhDr. Jiří Pelikán, CSc., předseda Čs. pionýra 1968 ve vzpomínkách v Mozaice Pionýra v listopadu 2007 uvádí: „Zpolitizování pionýrské činnosti jsme pocítili až začátkem 50. let. Začaly se požadovat velké ideové akce, struktura skupin a oddílů a jejich činnost

se podřídily školství. My měli jinou představu - práci s dětmi v oddílech, opřenou o jejich zájmy... A navíc, s likvidací Junáka jsme ztratili i konkurenci, která nás dřív popoháněla.“

Pavla Špírková, držitelka Křišťálové vlašovky, vedoucí PS Otava vzpomíná: „Jedna věc je, co se dneska o tom všem říká, druhá, jak jsme to tenkrát prožívali a cítili my... Pionýrský šátek, to zkrátka bylo „něco“. A přijít o něj byl trest, možná větší, než dvojka z chování nebo pětka, protože pionýr měl být tenkrát, jak se zpívalo v jedné písničce, příkladem všem. To jsem asi ani nechtěla být... Bavilo mě něco organizovat, vymýšlet s děckama všelijaké švandy, akce, někdy jistě i maléry. Že bychom byli nějakými „budovateli komunismu“, to je prostě blbost. Ony i ty pionýrské zákony tenkrát byly takové normální. Milovat svou vlast, dobře se učit, být pracovitý, to by měly nakonec i dnešní děti, ne?“

Současně vznikala soustava tzv. Domů pionýrů a mládeže, což byla státní zařízení pro rozvoj zájmové činnosti, šlo o strukturu středisek pro využití volného času, která vlastně funguje (pod obměněnými názvy) dodnes a mnoho států v Evropě i světě ji obdivuje. Představa o dobrovolnosti členství v PO brzy narazila na požadavek masovosti. Nefungovala formální organizační výstavba: škola = pionýrská skupina, třída = pionýrský oddíl. Vedoucími pionýrských skupin se často stávaly začínající učitelky bez zájmu o pionýrskou činnost. Vedoucími oddílů, vzhledem k jejich nedostatku a chybějící soustavě řádné přípravy, bývaly i starší děti (z 8.-9. tříd) a středoškoláci. Pro třídní, kteří měli garantovat své oddíly, to byla často nepříteľivá starost navíc. Nebylo úplně jasné, co vlastně dělat. Povinné opakující se celoškolní tzv. pionýrské akce příliš nepřitahovaly. Až v polovině 50. let vzniká pokus o výchovný systém: „Co má znát a umět pionýr“, jenže jeho požadavky neodpovídaly znalostem a schopnostem nezletilých „oddíláků“. Druhá polovina 50. let přece jen přináší změny a tlak na vývoj sílí.

60. léta jsou dobou, kdy se začali prosazovat lidé, kteří již prošli organizací a zároveň získali například vyšší pedagogické vzdělání. Ti přišli se zdůvodněnými požadavky na proměnu činnosti a našli odezvu mezi vedoucími oddílů, kterým nevyhovovala formální práce. Vznikl nový pokus o výchovný systém - „Plameny a Cesty“, již dělený podle věku dětí a přibýly zájmové odznaky - Mladý turista, technik, přírodovědec atd.

***V 60. letech se ukazovalo, že dosa-
vadní přístupy k rozvoji a dění ve spo-
lečnosti přinášely mnoho problémů.
Stále víc se i v rámci KSČ hovořilo
o reformách - ekonomických, spole-
čenských i politických. Do čela KSČ
se dostal na přelomu let 1967-8 Ale-
xander Dubček, spolu s ním postupně
i další komunističtí politici, usilující
o významné změny.***

Rozběhl se proces, jehož celková podoba byla sice načrtnuta, ale nebyl (a ostatně ani nemohl být) detailně propracovaný, ba do-
statečně nebral v úvahu řadu nebezpečných
prvků ohrožujících záměry reformátorů, např.
vnější vlivy (realitu bipolárního světa), nebo
vlivu vnitřní, např. to že důležitou část vlivu
v KSČ, v ČSM, v ROH (odborech), v tělovýchově
i ve státní správě měli pracovníci jejich admi-
nistrativy, kteří měli stanovené reformní úkoly
uvést do života. Jenže - i když ne všichni, tak
mnozí z nich se toho obávali. Tušili, že budou
muset skládat účty ze své práce a cítili se ohro-
žení. Pod záminkou, že s jejich ohrožením je
ohrožen socialismus v Československu, hledali
záchranu v „internacionální pomoci“ sovět-
ských i dalších „soudruhů“. To si však na počá-
tek roku 1968 málokdo uvědomoval.

Od autonomie PO k samostatnosti

Už v roce 1964 proběhla Vědecko metodická konference k dalšímu rozvoji našeho pionýrského hnutí. V jejím jednání se promítly i nové poznatky pedagogiky volného času, psychologie a sociální psychologie, stejně tak i praktické poznatky zkušených vedoucích. Závěry konference m.j. odmítly tuhý centralismus, formální masové akce a doporučily nutnost vycházet vstříc zájmům dětí, umožnit vznik oddílů a skupin mimo školy... Důležitý byl názor, že požadovaný masový vliv organizace na děti není dán členstvím (v řadě míst pouze formálním), ale především přitažlivostí života pionýrských oddílů a skupin.

Vlastně v celém ČSM narůstaly kritické hlasy, svaz totiž ztrácel respekt mladé generace. A tak se hledaly cesty ke zvýšení jeho přitažlivosti. Podle usnesení V. sjezdu

ČSM (1967) měly určitou autonomii získat i hlavní věkové a sociální skupiny mládeže a dětí. Do předsednictva ÚV ČSM byli zvoleni mnozí zastánci změn z řad vysokoškola-
ků, pionýrů i dalších sociálních a věkových skupin (za PO např. dr. J. Pelikán).

V únoru 1968 mělo plénium ÚV ČSM jednat o autonomii PO. Připravený návrh dokumentů k projednání nejprve na IV. zasedání Ústřední rady PO ČSM (29. 2. - 1. 3.) pracovníci svazáckého aparátu svévolně změnili. Vypukl skandál, který nakonec vedl k tomu, že Ústřední rada PO ČSM vyhlásila autonomii, její členové složili slib pionýrských pracovníků a potvrdili tak i členství dospělých. Byly odsouzeny nespravedlivé postupy vůči junáckým činovníkům a vysloven požadavek na rehabilitaci postižených z 50. let. V dubnu pak mimořádné plénium ÚR PO ČSM schválilo nové základní dokumenty, změnilo název organizace a rozhodlo o svolání národní konference.

Informátor č. 2 z jednání ÚR PO 4. - 7. dubna 1968, Seč:

„Největší pozornost celého sobotního jednání vzbudil návrh na přijetí nového názvu - Československý pionýr... Vedle návrhu ponechat organizaci původní název do celostátní konference se stále více prosazoval názor přijmout z politických a psychologických důvodů ihned nový název Československý pionýr.“

Vznik Pionýra

V červnu 1968 se v Seči u Chrudimi sešla konference pionýrských pracovníků z českých zemí a ustavila samostatnou organizaci Pionýr. Do jejího vedení byli zvoleni prakticky „noví lidé“ v čele s novinářem, básníkem a spisovatelem Oldřichem Kryštofem. Konference přijímá demokratický program, vycházející z ideálů demokratického socialismu.

Z Programu Pionýra, přijatého na konferenci v Seči 21. června 1968:

„Hlavním cílem Pionýra je stát se hnutím dětí a jejich starších přátel, být výrazem jejich touhy prožívat společně šťastné chvíle, spolu se svými druhy zdokonalovat své vlastnosti a vědomosti, pomáhat svým blízkým a své socialistické vlasti. Program Pionýra vychází z potřeb vlastní a z potřeb českých dětí, z pokrokových tradic dětských organizací a z dobrých i nedobrých zkušeností bývalé pionýrské organizace ČSM.“

Co jsou pionýrské ideály

Pionýrskými činy stávají se členové Pionýra vděčnými následovníky svých rodičů, čestnými,

▶ Oldřich Kryštof

► V dubnu 1968 na tiskové konferenci vykouřil předseda Pionýra O. Kryštofek dýmku míru s náčelníkem Junák R. Plajnerem. Uprostřed je tehdejší šéfredaktor Mladé fronty Miroslav Jelínek (nyní předseda Syndikátu novinářů ČR).

pravdomluvnými ochránci přírody a všech výsledků lidské práce, přáteli dětí celého světa.

Pionýr odmítá formální politickou výchovu, uskutečňovanou prázdnými frázemi a přepychovými oslavami. Členové Pionýra si na základě vzdělání a zkušeností, získaných v oddílech a družinách, vytvářejí vlastní kritické názory na své okolí a společnost, hledají tak pravdu a učí se poznanou pravdu vyslovovat a nebojácně uskutečňovat. Stávají se tak spojenci pokrokových sil společnosti.

Pionýr vede své členy v duchu demokratických tradic našich národů k pochopení odlišných názorů, ale zároveň k prosazování pokrokových, spravedlivých, marxistických názorů na svět a společnost. Vyžaduje od svých členů důslednou shodu slov a činů.

Pionýr - to je ten, kdo je vždy vpředu, poznává dosud nepoznané a dobývá dosud nedobyte!..."

Symboly Pionýra 1968-70:

Znak • Pozdrav (ruka nad čelem) • Rudé prapory (oddíly si však barvy praporků i šátek mohly zvolit samy) • Heslo - výzva: „K budování a obraně vlasti buď připraven!“ - „Vždy připraven!“ V listopadu 1968 na celostátní konferenci pionýrských pracovníků byl doporučen rudý šátek obšitý trikolórou.

Program podtrhl i dobrovolnost členství, nezávislost na strukturách školství, důraz na práva dětí. Zvýraznil i poznatek, že vliv na dětskou generaci může mít Pionýr jen přitažlivou a zajímavou činností oddílů a skupin. Doporučil i dosavadní výchovný systém Plamenů a Cest a zájmových odznaků. Upravily se ideové požadavky s tím, že v budoucnu bude celý výchovný program modernizován.

V těchto souvislostech došlo také ke změnám ve vztazích mezi školskou správou a základními devítiletými školami a Čs. pionýrem.

Postupnými proměnami procházelo také pojetí a systém řízení tehdejších domů pionýrů a mládeže - připomínáme, že vždy šlo o zařízení státní nebo místní, jejich majetek patřil státu nebo obcím a sejetí s organizací dětí a mládeže bylo v rovině spolupráce (formálně byly tehdejší úpravy vyjádřeny změnou jejich názvu: domy dětí a mládeže).

Srpen 1968: Okupace a Služba vlasti

Srpnová okupace všechno změnila. Situaci ve společnosti - mezi lidmi a pochopitelně i ve společenských organizacích. (Mimo chodem - tehdejší autorita KSČ byla - s ohledem na konání tzv. vysočanského sjezdu a postoje významných představitelů KSČ - téměř absolutní: vážnost a obdiv, který tehdy KSČ měla, přesáhl i uznalost a respekt, kterého dosáhla bezprostředně po 2. světové válce.)

V prvních dnech okupace zahynul v Praze **Milan Kadlec**, oddílový vedoucí PS Severka z Prahy 6 - Petřín. Jeho památku připomínají média v srpnových dnech i nyní, občas však některá uvedla, že byl skautem... Plačící mladí lidé na jeho zfilmovaném pohřbu, jeho kamarádi, jsou však povětšinou pionýři vedoucí.

Autor tohoto textu se s ním setkal (a spal ve stanu) v červenci 1968 na Letní škole pionýrských vedoucích Prahy 6, kde dělal zásobovače a jezdil na motorce v zelené košili s rudým šátkem na krku.

Ve dnech 30. a 31. srpna se sešlo vedení ČRP a Česká rada Pionýra a ve svém prohlášení odsoudila okupaci Československa (vyslovila podporu oficiálním představitelům ČSSR) a snažila se reagovat na aktuální situaci.

Záhy se podařilo zorganizovat Službu vlasti - dodnes jedinou společnou aktivitu pionýrů a junáků i dalších organizací mládeže. V čele Služby vlasti byl předseda Čs. pionýra dr. Jiří Pelikán.

**Z svolání České rady Pionýra, náčelnictv
Junáka a Junáka - Zálesáka:**

31. 8. 1968: „Voláme vás všechny:
Vstupte do SLUŽBY VLASTI! Vyhledejte
své kamarády v oddíle, pionýry, junáky,
obnovte stará a najděte nová přátelství,
dohodněte se svými vedoucími, rádci,
vůdci, se svými učiteli, rodiči - a po-
mahejte všude, kde je pomoci potřeba!
(...) Vytvořte všude velký řetěz důvěry
a vzájemné pomoci dětí a dospělých!
(...) Chceme po vás jen, abyste také vy,
dětí, přispěly podle svých sil a možnos-
tí k tomu, oč usiluje všechen náš lid: -
k obnově svobodného, důstojného života
v čele celé naší vlasti; k nápravě škod,
které utrpěla; k jejímu novému rozvoji
a tím vším i ke svému štěstí! ...“

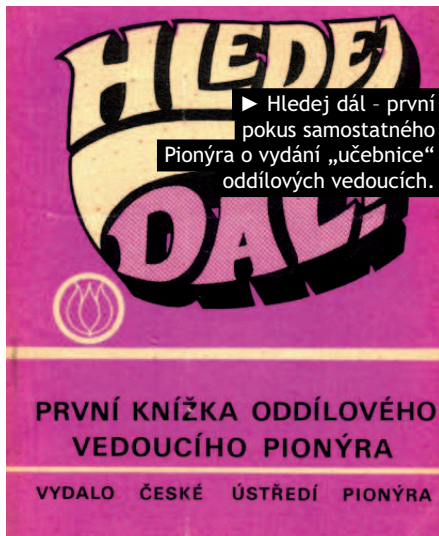
V roce 2007 dr. Pelikán vzpomíná: „Oficiel-
ně šlo o charitativní akci, o pomoc těm, kdo
ji v pohnutých okupačních dnech potřebovali.
K tomu jistě patřila i pomoc při ohrožených
žních, na chmelu, ale některé kolektivy také
znepříjemňovaly život okupantům změnami
orientačních tabulí...“

ČRP přerušila styky s pionýrskými organizacemi okupantů

Vedení ČRP upozornilo na problémy v mezi-
národních vztazích, následně přerušilo ofici-
álně styky s pionýrskými organizacemi pěti
okupujících zemí.

Z usnesení ČRP o mezinárodních vztazích Pionýra (13. a 14. 12. 1968)

„Chce-li se Pionýr vyvarovat
formální a neúčinné výchovy
a chce-li všemi svými silami
formovat svobodné společensky
aktivní osobnosti, musí v sou-
časné době při veškeré své prá-
ci a tedy i při řešení mezinárod-
ních vztahů, respektovat tuto
okolnost... Česká rada Pionýra
proto rozhodla takto: Dočasně
nebude rada vyvíjet iniciati-
vu v navazování mezinárodních
styků s dětskými organizacemi
pěti států Varšavské smlouvy...“
ČRP tak potvrdila rozhodnutí
svého vedení o přerušení sty-
ků s pionýrskými organizacemi
SSSR, NDR, Polska, Maďarska
a Bulharska z 31. srpna 1968.

Zmrazeny byly i aktivity Čs. pionýra v Meziná-
rodním výboru organizací dětí a adolescentů
CIMEA, součásti Světové federace demokra-
tické mládeže (SFDM). Pionýr navázal úspěšně
pracovní kontakty s mezinárodním sdružením
IFM-SEI. (Současný Pionýr je jeho členem).

Na podzim roku 1968 (rozhodnutí bylo dato-
váno 15. října) předal ministr vnitra R. Pelnář
registraci, tedy povolení činnosti Pionýra před-
sedovi ČRP Oldřichu Kryštofkoví a pro Junáka
náčelníkovi Junáka, Dr. Rudolfo Plajnerovi.

V průběhu roku 1968 vzniklo v českých ze-
mích na 18 dětských a mládežnických orga-
nizací, usilujících o přijetí do Národní fronty,

► Symbolem změn byly i nové pionýrské kroje. Byly
zelené, pro mladší okrové, barety byly nahrazeny
lodičkami. Kroje byly po roce 1970 zrušeny se zdů-
vodněním, že připomínají uniformy americké armády.

což mělo m.j. podpořit jejich nezávislost. Mezi nimi byl i Pionýr. Ukázala se však i nutnost koordinace jejich požadavků směrem ke státním orgánům. Proto bylo 20. 12. 1968 vytvořeno SODM - Sdružení organizací dětí a mládeže v ČSR. Členem byl i Pionýr.

Další vývoj 1969-70 a konec samostatnosti Pionýra

V dubnu 1969 nastoupilo do čela KSČ nové vedení v čele s G. Husákem. Začalo v rámci normalizace m.j. požadovat změnu přístupu dětských a mládežnických organizací k jeho politice.

Vedení České rady Pionýra bylo vystaveno soustavnému tlaku pracovníků aparátu KSČ, usilujících o to, aby Pionýr realizoval usnesení Husákova vedení a m.j. odvolal přerušení styků s pionýrskými organizacemi pěti okupantů. Tlaku aparátu KSČ byli vystaveni i funkcionáři v krajích a okresech. Aktivizovali se bývalí aparátníci ČSM, kteří řídili PO ČSM. Narůstaly ale i hlasy pracovníků aparátu Pionýra a školství, doporučující ustoupit a „zachránit, co se dá“.

Na podzim rezignoval na funkci předsedy ČRP a člena vedení Oldřich Kryštofek a uvnitř orgánů Pionýra došlo ke značnému názorovému pnutí.

17. 11. 1969 se předsednictvo ÚV KSČ usneslo o nutnosti proměny oblasti společenských

organizací dětí a stanovilo cíl: znovu vytvořit jednotnou organizaci dětí a mládeže. (Zde je další odpověď všem, kteří říkají, že Pionýr zrušil Junák!)

24. 1. 1970: Z ČRP odstoupilo 11 členů, včetně tří členů vedení. Oldřich Kryštofek byl z Pionýra vyloučen. Do rady i vedení bylo kooptováno 10 někdejších pracovníků aparátu ČSM pro PO a školství. Plénem zrušilo Program Pionýra a změnilo stanovy. Obnoven byl povinný rudý šátek a zároveň bylo uloženo, aby pionýrské dokumenty „plně vycházely z principů marxismu-leninismu, proletářského internacionalismu a blízkého vztahu ke straně...“ Podpořen byl vznik jednotné organizace mládeže a dětí.

ČRP 28. 8. 1970 konstatuje: „Plénem ČRP projednalo návrhy k ukončení činnosti českého Pionýra a schvaluje (...) zdůvodnění ukončení činnosti Pionýra.“ V následujících prověrkách byla řada představitelů Pionýra z let 1968-70 na ústřední, krajské, okresní i místní úrovni zbavena členství v KSČ, či potrestána nejvyššími stranickými tresty a následně existenčními postihy. O práci ve školství přišla i řada pedagogů, jiní byli převedeni na nejhůře placená místa, o něž nebyl zájem. Někteří představitelé Pionýra byli až do 90. let sledováni Státní bezpečností.

Samostatný Pionýr byl zrušen ve stejný den, jako Junák.

Pionýr je všem chlapcům a děvčátům příkladem.

- 1. PIONÝR MILUJE SVOU LIDOVĚ DEMOKRATICKOU VLAST**
Je hrdý na svůj národ, který pod vedením prezidenta soudruha Klementa Gottwalda buduje socialismus.
Učí se zo slavné minulosti našich národů, hrdě se hlásí ke odkazům a vítězství dělníků za práva pracujících.
Upevňuje bratrské vztahy mezi dětmi našich národů a družbu mezi dětmi našeho a venkova.
Je hrdý na budouvatelské úspěchy našeho pracujícího lidu a miluje naši lidově demokratickou armádu, záruku bezpečnosti našeho státu.
- 2. PIONÝR MILUJE SOVĚTSKÝ SVAZ A PŘEJE SVOBODU A MÍR VŠEM NÁRODŮM**
Miluje našeho osvoboditele, Sovětský svaz, zemi svobody, míru a komunismu. Družbou s pionýry SSSR, lidovými demokrati, Německé demokratické republiky i vstřík lidové Číny a národů bojujících za svobodu, pomáhá upevňovat svazek bojujících za mír. — Nezapomíná na utrpení dětí v kapitalistických státech a posílaje je v boji.
Je si vědom, že svou dobrou práci a přátelstvím s pionýry celého světa pomůže zajistit světový mír.
- 3. PIONÝR SE DOBRE UČÍ**
Plní vzorně své školní povinnosti, stále rozšiřuje a prohlubuje své vědomosti a svévednost se připravuje na zakončení školní práce úspěšnou závěrečnou zkouškou.
Má rád knihy, učebnice. Je vědecem svému učiteli za jeho práci. Ví, že bude platným budouvatel socialismu jediné tehdy, ovládne-li základy vědy.
- 4. PIONÝR JE PRACOVITÝ**
Cí každou práci, která přináší prospěch celku. Účastní se veřejné prospěšné práce.
Váží si všech pracujících, kteří budují naši vlast. V údernicích vidí hrdiny, své vzory.
Připravuje se na budoucí práci. Nejvůbecnější pionýři se rozhodují pro nejdělnější, čestné povolání horníka, hutníka; pionýrky pro práci v kovoprmyslu a stavebnictví.

- 5. PIONÝR JE MLADÝM HOSPODÁŘEM SVÉ ZEMĚ**
Chrání společný majetek a střeží jej před škodou. Pečuje o školní majetek jako o dar pracujících záklům.
Poznává přírodu, učí se v ní rozumně hospodářit a účastní se velkého díla přeměny přírody.
- 6. PIONÝR SE PŘIPRAVUJE BYT OBRÁNCEM SVÉ LIDOVĚ DEMOKRATICKÉ VLASTI**
Cvičí, sportuje, plave, ovládá lyže a brusle, otužuje se.
Je citi každého pionýra nosit odznak zdatnosti. Vzorů voják je příkladem, hrdinou pionýrů.
Každý pionýr upevňuje patronát ČSM nad tankovními a mechanizovanými i letectvími jednotkami a miluje armádu, SNB a lidovou limel, záštitu naší bezpečnosti a svobody.
- 7. PIONÝR JE VĚRNÝ A SPOLEHLIVÝ**
Jedná upřímně a otevřeně, nikdy nesmí nedostatky svých druhů, ale pomáhá jim je odstranit. Je obětavý a neosobecký. Je přítelem a ochráncem malých dětí. Pamatuje je na to, že z mladších žáků budou pionýři a připravuje je na vstup do pionýrské organizace.
- 8. PIONÝR JE UKÁZENÝ**
Děá rad a práci svých rodičů a vedoucích. Vzorně dodržuje školní řád. Jedná vždy v zájmu kolektivu.
V učení a práci je pionýr ukázněný, dobrovolně a přesně plní úkoly své skupiny, oddílu a družiny.
- 9. PIONÝR CHRÁNÍ SVOU PIONÝRSKOU ČEST**
Zastává pravdu, je čestný a odpovědný. Jestli udělal chybu, nedodržel slovo, přmo a čestně vše řekne skupině nebo oddílu a snaží se, aby se to neopakovalo.
Pionýr je hrdý na svou příslušnost k pionýrské organizaci, na pionýrskou vlajku, pionýrský šátek a odznak. Nikdy se neodlučuje od svého pionýrského šátku.
- 10. PIONÝR SE PŘIPRAVUJE STÁT SE ČLEMEM ČESKOSLOVENSKÉHO SVAZU MLÁDEŽE**
Je proto vždy a všude vzorným pionýrem, aby se stal dobrým členem Československého svazu mládeže, který sdružuje nejvůbecnější mládež budouvatelské republiky.

Vznikla Pionýrská organizace ČSSR, kterou spoluvytvořila i část junáckých středisek a oddílů. Na ustavující celostátní konferenci Socialistického svazu mládeže (11. 11. 1970) PO ČSSR dostala název Pionýrská organizace SSM. Pionýrským (i skautským) vedoucím, kteří chtěli v práci s dětmi pokračovat nezbyvalo, než se podřídít. Mnozí ještě věřili, že bude zachována autonomie PO, důraz na uplatňování dětských zájmů a rozvoj zájmových i věkově smíšených oddílů a skupin ve školách i mimo ně.

Z dokumentu „Některé základní otázky vývoje dětského a mládežnického hnutí v Československu“, schváleného ÚV Socialistického svazu mládeže dne 23. 2. 1971: „Celkový vývoj v ČSM negativně ovlivnil i postup Ústřední rady PO ČSM. Na jejím IV. a V. plénu /březen, duben 1968/ převládly pravicově radikalistické názory Z. Jesenské, O. Kryštofka, J. Haškovce, na okamžitou změnu obsahu a struktury PO. Přes principiální postoje většiny členů ÚR ze Slovenska i některých členů ÚR v ČR, kteří odmítali nesprávné názory, byly V. plénem ÚR PO ČSM přijaty závěry, které byly pravicově oportunistickou revizí ideových, politických i organizačních zásad PO /zřeknutí se rudého šátku jako symbolu organizace, vyhlášení vzniku Československého pionýra a distancování se od ČSM, schválení nového programu/. Ty se, zejména pro Prozatímní české vedení Pionýra, které bylo V. plénem ÚR PO ČSM zvoleno, staly základem k jeho oportunistické a revizionistické činnosti... Odpovědnost za další vývoj PO převzaly po V. plénu Slovenská rada PO a Prozatímní české vedení Pionýra. (...) Zatlímco na Slovensku, přes některé vážné chyby, byl udržen vcelku realistický přístup k řešení problémů, rudý šátek zachován jako symbol, v ČR jak prozatímní vedení, tak Česká rada Pionýra, zvolená na konferenci v červnu 1968, pod vedením O. Kryštofka, Z. Jesenské, O. Mageta, J. Haškovce a dalších, se stala jednou z bašt pravicově extrémních sil...“

Proč PO ČSM i PO SSM nebyly skutečnými organizacemi

Vedoucí oddílů, skupin i členové volených okresních, krajských i ústředních rad nebyli členy PO ČSM/SSM, jakkoli to zní nepochopitelně - nebyly členy organizace, v níž pra-

covali a již dílčím způsobem spoluřídili: šlo o organizace dětské, členství bylo věkově omezené (do 15 roků).

Profesionální vedoucí pionýrských skupin působili ve školách, a tak záviseli i na ředitelích škol (a ti tak spolurozhodovali o obsahu pionýrské činnosti). Oficiálně byli podřízeni orgánům ČSM (od r. 1970 SSM), řízení byli tajemníky okresních výborů ČSM/SSM pro PO. Od r. 1977 však došlo k úplné proměně, kdy se vedoucí PS stali zaměstnanci školství a i pracovně právně začali podléhat ředitelům škol. To už byla faktická dvojkolejnost, byť to přineslo i jisté výhody (nároky na vzdělání, silnější pozici...).

Domy pionýrů a mládeže patřily rovněž do školského systému. Zajišťovaly zájmové činnosti dětí a mládeže v různých kroužcích, souborech a akcích, pro PO organizovaly například přípravu vedoucích, nebyly však organizační součástí PO.

Orgány PO (ČSM či SSM) existovaly - říkalo se jim rady, vždy podléhaly orgánům svazáckým, o volbách do nich se většinou nerozhodovalo jen mezi dospělými a dospívajícími pi-

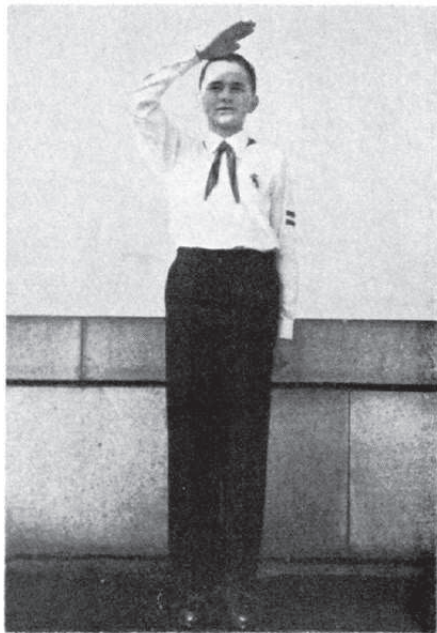

onýrskými pracovníky, ale i v orgánech ČSM/SSM a KSČ. Podstatné však bylo to, že organizační články PO (vyjma pionýrské skupiny) nebyly právními subjekty. Což například znamenalo, že nemohly vstupovat do právních vztahů ... tedy nemohly vlastnit majetek. V té souvislosti je potřebné ještě zmínit formálně blízký pojem: Pionýrské tábory ROH. Šlo o zařízení pro rekreaci dětí a byly řízeny a organizovány odborovými organizacemi podniků pro děti zaměstnanců. Na obsah činnosti tzv. „pionýráků“ neměla PO ČSM/SSM žádný vliv.

Dvakrát do jedné řeky nevstoupíš...

Vytváření a další dění v PO SSM probíhalo v některých momentech podobně, jako PO ČSM v 50. letech. Byly obnovovány PS při školách, radě mimoškolních pionýrských skupin bylo doporučeno, aby přešly k nějaké škole. Ale nepodařilo se zrušit všechny, některé zůstaly stále samostatné.

Za základ činnosti se považoval výchovný systém Plamenů a Cest, doplněný zájmovými odznaky. Vedle toho vznikly odborné odznaky (s nášivkami na rukáv), jež děti mohly získávat individuálně. Do podmínek získání odznaků byly doplněny různě formulované ideově politické požadavky. Změnil se кроj - návrat k bílým košilím byl i dětmi odmítnut. Na nových modrých přibývají různé doplňky. Pro vedoucí byly zavedeny tmavomodré obleky

a kostýmy. Zůstaly však i zelené košile, později změněné na „pracovní oblečení“.

Ukázalo se, že návrat před rok 1968 není možný, a že změny připravované v PO ČSM a realizované v Pionýru, zapustily pevné kořeny. Pionýrské skupiny se zkušenými vedoucími si dovedly mnohde prosadit nezávislost a respekt na vedení škol a svou činnost vedly plně podle představ dětí. Existovala také řada osvědčených ředitelů ZDŠ/ZŠ, kteří vnímali pionýrskou skupinu jako partnera a ne podřízenou jednotku. Přestože existoval zájem na masovosti (a velké organizovanosti) 100% nebylo nikdy dosaženo (přes dnes užívané klišé o povinné účasti jíž se nešlo vyhnout), například v Praze se pohybovala mezi 50 - 60%. Zájmové a společenské organizace z Národní fronty měly také přispívat k rozvoji PO SSM, ale mnohé PS a oddíly toho naopak využily k vymanění se z vlivu škol a registrovaly se souběžně jako základní organizace zájmových organizací a svazů.

Fungoval, byť s některými problematickými tématy, odborně kvalitní systém přípravy vedoucích, který vybavoval zájemce množstvím znalostí a dovedností. Zde nezřídka záviselo především na zájmu samotných vedoucích. Ostatně řada (starších) vedoucích dnes působících v jiných sdruženích (Duha, ČTU, A-TOM) připouští, že se v rámci PO SSM leccos naučili. Bylo to vždy takové, jako když pracují lidé s lidmi: kde se nebáli a nechtěli být papežtější než papež, se na půdě orgánů PO SSM (dle odvahy zejména okresních tajemníků OV SSM - předsedů OR PO SSM a dalších pionýrských funkcionářů) stále znovu objevovaly návrhy a podněty, vycházející z myšlenek a praxe Pionýra. Kde seděl omezený člověk tam i entuziasmus pohasínal.

Ale dobrý základ a úsilí tisíců vedoucích, kteří chtěli být s dětmi a pro děti, nakonec vedlo v roce 1990 k ustavení současného sdružení Pionýr.

**Připravili Karel Krtička
a Martin Bělohávek**

Archivní snímky a ilustrace: Kniha vedoucích pionýrů (Mladá fronta, 1952), časopis Vedoucí pionýrů (ročník 1967-8, Pionýrské noviny (ročník 1967-8), Pionýrská encyklopedie (Mladá fronta 1976).

Tento text je velmi zhuštěný, takže z něj mohly vypadnout zajímavé podrobnosti. Máte-li zájem o doplnění informací k tomuto tématu nebo se chcete podělit o náměty na příští samostatné přílohy, ozvěte se na známé kontakty redakce.